

MAGYAR LÁNY

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA
BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.

Director și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

Proprietar: TIPOGR. SFT. LADISLAU S. A.
Nrul de inregistrare in Reg. Publ. periodice — Tri-
bunalul Bihor, sectia III. Nr. ord. 11/11 Iunie 1938

Primcolaborator: **dr. Gyáriás Elemér**

A közoktatás új üteme

— Armand Calinescu miniszter nagyszabású nyilatkozata —

A hivatalos lap ma közli a közoktatás teljes reformját, amely kiterjed az összes iskolákra, kezdve az elemi iskoláktól egészen a legfelsőbb oktatásig. A közoktatás új megszervezésével és irányásával kapcsolatban Calinescu Armand belügyminiszter, ideiglenes nemzetnevelési miniszter tegnap este nyilatkozott a sajtónak:

A kis satrapák eltávolítása

— A közoktatás terén egész sor rendszabályt fogantatom, amelynek az a célja, hogy a közoktatást beleillesszék az új rendszer által kezdeményezett új ütem keretébe. Kétségtelen, hogy a közoktatás terén a múltban is sokat dolgoztak. Elődeim, nagy tekinéllyel és tapasztalattal rendelkező férfiak, sokban hozzájárultak az oktatás fejlesztéséhez. Ami engem illet, mindig szívesen elismerem azoknak érdemeit, akik elődeim voltak. Természetesen, minden korszaknak megvannak a maga problémái és aminek megvalósítását nem enged meg a pártrendszer, ahol a személyi érdek és a szűk pártszellem uralkodik, azt könnyű megvalósítani ma, amikor szabad kezünk van és amikor széles alapon ölheljük fel a problémákat és amikor bátran foghatunk hozzá azok megvalósításához.

— Mik voltak a céljaim? Először megakartam változtatni a nemzetnevelési minisztérium irodáiban uralkodó légkört.

Kis satrapák nőttek fel, akik tekintélyüket jogtalanul és csalárd módon érvényesítették.

A szorgalmas és derék tantestület morálja megérintette ezeket az állapotokat. Ezt bizonyítja az a sok ezer levél, amelyet az utóbbi időben kaptam és amelyekben a megelégedés és megkönnyebbülés nyilvánul meg.

A gyakorlati szakoktatás támogatása

— Célom másodszer az volt, hogy a közoktatást az országra nézve hasznos és szükséges irányba tereljem, úgy szociális, mint gazdasági szempontból.

Elméleti oktatásunk túlteng, míg a gyakorlati szakoktatás nem kielégítő.

Néhány szám rávilágít a dolgok ezen állapotára. Az elméleti állami liceumokat 97.000 tanuló látogatja, míg a gyakorlati iskolák növendékeinek száma csupán 50.000. Ha az előbbihez hozzászámítjuk a magánliceumok növendékeit és azokat, akik magánúton tanulnak.

140.000-re tehetjük azoknak számát, akik elméleti iskolában tanulnak.

Ez az elosztás nem felel meg az állam érdekeinek. Ennek következménye, hogy egyrészt erős irányzat nyilvánul meg a köztisztviselői pályá-

vagy a szellemi munkanélküliség iránt, másrészt

amikor nacionalizálni akarjuk a kereskedelmet és ipart, nem találunk eleget elemet ehhez.

— Meg kell változtatni az elosztást és arra kell törekednünk, hogy a gyakorlati oktatás le-

Armand Calinescu

gyen túlsúlyban. Ebből a célból az elméleti iskolák közül csak azokat tartom fenn továbbra is, amelyekre szükség van.

Lesz 250 állami elméleti liceumunk és gimnáziumunk, vagyis minden megyében három,

míg a háború előtt minden megyére csak egy

iskola esett. A többi elméleti liceum nagy részét szakiskolákká alakítjuk át.

— További célom volt a tantestület fel-
frissítése. A valóságban milyen ezen a téren a helyzet? A képesítési vizsgákon több mint 6000 jelölt vizsgázott sikeresen az elemi oktatás és több mint 2000 a középiskolai oktatás számára. Tehát

8000 ifjú várja tanítónak, tanárnak való kiképzését.

Egyesek már négy év óta várnak. Mindeme fiatal erőnek nincs alkalma arra, hogy a közoktatás szolgálatában érvényesüljön, sőt ezek a foglalkozáshoz nem jutott emberek kiábrándultságukban könnyen felforgató eszmék rabjává válhatnak.

— Hogy ezen az állapoton segítsék, leszállítottam a nyugdíjazási korhatárt és a táborno-
kok és magasabb bírák nyugdíjaztatási korhatárával majdnem egyenlő színvonalon állapítottam meg, következképpen senki sem mondhatja magát kismizmizettnek, különösen nem a katedrán. Ilyenformán kitöltvén a jelenleg üresedésben lévő állásokat, körülbelül

3000 tanító és több mint 500 középiskolai tanár részére lesz helyünk.

Hozzá kell tennem, hogy az egyetemi ifjúság támogatására 2000 ösztöndíjat létesítettem, amelyeket az érettségi vizsgán elért osztályozás alapján osztok szét, különösen az orvosi, állatorvosi, gyógyszerészeti, műegyetemi és gazdasági egyetemek hallgatói között. Ime, három célkitűzésem lényege, amely új rendszabályaimat áthatja:

1. A légkör megváltoztatása.

2. Az ifjúságnak a gyakorlati oktatás felé való terelése.

3. A tantestületnek fiatal erővel való fel-
frissítése.

— Végezetül elrendeltem, hogy a kiegészítő oktatást változtassák át kizárólag gyakorlati, mezőgazdasági s háztartási oktatássá.

Szombat délutántól kezdve hat óra hosszáig tartó ostromot folytattak az oroszok Csangkufeng ellen

A japánokat nem tudják kimozdítani. A két ellenfél tüzérsége 800 méter távolságból tüzel egymásra

Tokióból jelentik: A japán külügyminisztérium hivatalos jelentést adott ki arról, hogy az oroszok újabb támadásokat kíséreltek meg a Csangkufeng körüli 502-es számú magaslat ellen. A támadás szombat délután 4 órakor kezdődött és a harc este 10 óráig tartott. Előbb 40 orosz repülőgép jelent meg a japán állások felett és bombázta azokat. Majd tüzérségi bombázás következett, azután a gyalogság támadott. A japánokat azonban a megújuló orosz támadások sem tudták megrendíteni állásukban.

A lefolyt harcok után a két szemben álló fél gyalogsága 150 méternyire helyezkedett el egymástól, a tüzérség pedig csupán 800 méter távolságból vívta meg párját. Ebben a példátlan közelségben néz egymással farkasszemet a két ellenséges hadsereg. A japánoknak eddig még sikerült visszaverni a támadásokat.

A külügyminisztérium vasárnap utasította Sigemicu moszkvai japán nagykövetet, hogy az újabb támadások miatt ismételt tiltakozást jelentsen be a moszkvai külügyi hivatalban.

Magyar nemzetiségű kisgazdák gyűlése Méra községben

Messzibb vidékről is eljöttek a faluk kiküldöttei. Dr Szász Pál gazdaságegyleti elnök a magyar mezőgazdák országos szervezete jövő működéséről szólott

(Méra, augusztus 7.) Mera, a Cluj melletti Nadás-vidék egyik igyekvő kis községe, mintegy másfélezer magyar nemzetiségű lakossal. Vasárnap délelőtt 10 órakor megkondultak az itteni református templom harangjai, hogy istentiszteletra szólítsák a magyar kisgazdákat. Pestői csoportokban vonulnak fel az asszonyok, leányok s külön menetelnek a férfiak. A falunak nagy napja van, az EGE másodszer tart itt nagygyűlést. Az első 1936 augusztusában zajlott le. Akkor még az újjászervezés kezdetén voltak s megalakították a gazdakört. Két év múlva azonban meg kell tartani a seregszemlét, hadd lássák a vezetők, hogy milyen irányban fejlődik az ardeali magyar kisgazda-mozgalom.

A vasárnapi gazdanapra eljött dr Szász Pál, az EGE elnöke, Telegdy László központi felügyelő, Szász Ferenc kerületi felügyelő, Szeghő Dénes, az EGE állattenyésztési felügyelője, Orbán Julia női háztartási tanfolyami előadónő, Demeter Béla, az „Erdélyi Gazda” szerkesztője, Seyfried Ferenc egyleti segédtitkár, stb. stb. A környező, de a távolabbi magyarlakta falvakból is tömegesen jöttek el, hogy jelenlétükkel is bizonyítsák az összetartást.

Id. Szabó Géza tiszteletes ur, a község lelkes papja Horváth György gazdaköri elnökkel fogadja a vendégeket. Itt vannak a gilauiai Ady Elemér lelkész vezetésével, a Capusul Ungurescietek Ady László tiszteletes ur vezet, a Capusul Micciak Vince Peti István gazdaköri elnökkel jelennek meg, a darolciak képviselőiben Czira Bálint ref. lelkész érkezik népes küldöttséggel, a lónaiakat Krasznai Gábor irányítja.

A templomba már nem fér be több ember. Az orgonánál Tamás Gyula nyugalmazott igazgató-tanító ül. Felhangzik a zsoltár, majd id. Szabó Géza lelkész mond ünnepi hatású templomi beszédet a hit és erkölcs népfenntartó erejéről. Arról is szólott, hogy a csüggedés ellenkezik a hitel és az isteni gondviselésben való bizalommal. Föl kell emelkedni a terméketlen és munkabénító csüggedésből és kétségbeesésből.

Üdvözlük az érkezőket. Köszöntő váriások a más községek részéről

Az istentisztelet után a hatalmas gazdatömeg az iskola udvarára vonul. Szabó Géza, a falu lelképásztora üdvözlő a megjelenteket, majd Horváth György, a gazdakör elnöke emelkedik szólásra.

— Olyan nap derült ránk. — kezdi beszédét, — amelyre, mi erőtlén és szerény kisgazdák csak hálával gondolhatunk. A mi kicsiny gazdakörünk tulajdonképpen 1936-ban alakult meg az újjászervezett E. G. E. irányítása és vezetése mellett s azóta komolyan dolgozunk. Hálás szívvel gondolunk az EGE vezetőségére, mely egy pillanatil sem hagyott el bennünket s amely a jövőben is irányítani és vezetni fog. Szívünk teljes melegével köszöntöm a körünkben megjelent elnökünket, dr Szász Pált és munkatársait, továbbá a más falvakból és vidékekről hozzánk eljött kisgazdatestvéreinket.

Horváth György megleghangu üdvözlő szavai után Vergha György a gilau magyar gazdák üdvözlőletét tolmácsolta. Krasznai Gábor a lónaiak nevében szól, kihangsúlyozva, hogy a kisgazdáknak olyanokat kell olvasnia, melyek egyrészt hitét erősítik, másrészt gazdatudományát bővítik. Vincze Peti István a Capusul Micciak nevében jelentette ki, hogy mindig

öröm számukra, ha olyan vezetők körében lehetnek, akik tiszta meggyőződéssel szolgálják a magyar gazdatársadalom ügyét. Czira Bálint darolti pap komoly elégtétellel állapítja meg,

Dr Szász Pál bejelenti, hogy sikerült biztosítani a Gazdasági Egyesület országos működési szabadságát

Amikor dr Szász Pál emelkedett szólásra, hogy megtartsa ünnepi beszédét, a gazdatömeg hatalmas éljenzésben tört ki.

— Az Ardeali Gazdasági Egylet munkáját mindig Istennel és Isten nevében kezdjük és végezzük. Ezért jövőnk most az istentisztelet-ről s ezért imádkozunk más vidékeken a katolikus, vagy unitárius templomban, mindig olyanokban, amilyen vallásuk kisgazdatestvéreink. Dolgozunk szerényen és alázattal, mert csak így végezhetünk építő munkát. Ezután II. Károly király Ófelségéről, az ország első mezőgazdájáról emlékezett meg, akinek egyik legfőbb célkitűzése a kisgazdatársadalom felemelése.

— Mindig hangsúlyoztam, hogy a magyar gazdatársadalom munkája, alkotókészsége csak megbecsülést érdemel. Életükkel a nemzetüknek, a társadalomnak és az államnak csak hasznot jelentenek. Ugy látszik, már kezd valami derengeni és a mértékadó körök kezdik felismerni a magyar gazdatársadalom hatalmas építő erejét.

— A merai gazdatestvéreim előtt bejelentem, hogy hosszú, kitanító és soha nem lakadó munkával és bizalommal sikerült biztosítani az Ardeali Magyar Gazdasági Egylet teljes szabadmozgását és cselekvési lehetőségét. Ezzel a jogunkkal természetesen élni is fogunk s szélesebb vonalú munka tehát csak most veszi kezdetét. A mozgásszabadságot az alapszabályok által nyújtott keretek között fejtjük ki, de amint azt jól tudjátok, az EGE sohasem akart és nem is fog mást csinálni, mint amit az alapszabályai megengednek. Meghatározott kereteink között annyi munka és feladat vár elvégzésre és megoldásra, hogy isteni áldásra van szükség ahhoz, hogy el tudjuk végezni.

— Sohasem ígértem és mindig azt hangsúlyoztam, hogy csak annyit tudunk elérni, amennyit Ti akartok. Hiszek abban, hogy a tisztességes munkának meg lesz a jutalma, de hogy mikor, az Töledek függ. Az eredmény mindig a képviselt erővel van arányban. Ha

hogy a kisgazdatársadalom életében milyen nagyjelentőségű események játszódnak le. Hiszi, hogy ezzel a munkával jobb napok virradnak a magyar falura.

Ady László, Capusul Unguresc-i lelkész megkapó szavakkal fejezi ki a falu gondolatvilágát.

— A községemből, ma a hajnali órákban heten keltünk útra, hogy eljőjjünk távolabb lakó testvéreink gazdaünnepére. Nehéz volt az út, árkokon és hegyeken keltünk át. Mások talán vissza is fordultak volna, hiszen egy szabad napunk van s azt is feláldozzuk. Jöttünk, mert hajtott bennünket valami, a kitűzött cél. Bizonyítani akartuk, hogy mi, a magyar falu lakói és földművesei egyek vagyunk és összetartunk. Függelennül attól, hogy Ardeal milyen vidékén lakunk.

majd minden magyar földművelő sorainkban lesz, akkor a mi helyzetünk is másképpen fog alakulni. Menjetek és hirdessétek, hogy a jövőnk Töledek, magyar kisgazdatestvéreimötől függ. Olyan lesz a boldogulásunk, amilyen erős az öntudatunk s a cselekvőképességünk.

— Bejártam Ardeal minden vidékét. Voltam a székely testvéreink, az alföldi gazdatestvéreink, Călățele magyarjai között. Amerre jártam, mindenütt megértik a hívó szót és szervezkednek. Megalakítják a gazdaköröket és kéz a kézben dolgoznak, mert így, összefogva, soha egy testvérünk sem eshetik el.

— A magam részéről ezt a szent ügyet, mint az ügy szerény szolgálja szolgálom. És csak olyan mértékben, ahogy azt az Isten által adott képességeim lehetővé teszik.

A jövő nemzedék gondja a kisgazda-társadalom terhe

— Nézzetek gyermekeitek szemébe. — folytatta Szász Pál elnök. — Az apa felelős a gyermekeiért, a jövő nemzedékért. Biztosítani kell számukra a kenyeret és a szabad fejlődést, hogy különbek legyenek. Az idő eljár a fejünk felett s egyre kevesebben vagyunk, akiket a régi világ itt felejtett. Menjetek a városokba és látni fogjátok a tiszteletreméltó nyugdíjasokat, akik a kaszinókat megtöltik. Ők a multban dolgoztak a népért, de a jövő a Ti vállaitokra nehezedik. A magyar nemzeti vagyon a kisgazdatársadalom kezében van, de ez anyagi és erkölcsi kötelezettségekkel jár. Ki kell termeljétek a vezetőket, akik itt fognak élni a falvakban s tudásukat visszaadják nektek. Mert Ardealban a földművelőrétegnek az a hivatása, hogy a vezetést átvegye. Ezt azonban csak úgy tudja megtenni, ha fiai tanultabbak, áldozatkészebbek és anyagilag szilárdabb alapon állók lesznek. Másrészt pedig szükség van az összes magyar foglalkozási ágak közötti legteljesebb összhangra és együttműködésre, hiszen egyik sem élhet meg a másik nélkül.

— Az Ardeali Gazdasági Egylet nem kalmártésület, hanem a magyar gazdatársadalom tulajdona s kizárólag annak jövője érdekében küzd. Ma az a hivatása, hogy történelmi feladatokat valósítson meg. S ha ebből a munkából nem veszitek ki részeteket, elvesztek.

— A magam részéről ez a munka egy elkötelezés és addig dolgozom, amíg az Isten erőt ad. Én nem kívánok elismerést és kitüntetést, mert ezeknek csak addig van értéke, amíg kinyilatkoztatják és az ember mellére aggatják. Mindössze azt akarom, hogy ha tudom, tüzet varázsoljak a ti szívetekbe. Egy az egészért és az egész egyért...

Az elnök mély hatású szavai után Szász Ferenc és Szeghő Dénes EGE felügyelők tartottak értékes szakelőadásokat. Majd közebed következett, amelyen több figyelemreméltó pohárköszöntő hangzott el.

Ebéd után Orbán Julia az asszonyoknak beszélt háztartási kérdésekről, míg Seyfried Ferenc a mezőgazdasági gépekről és más időszaki kérdésekről tartott előadást

Walter János Isten képe a természetben

Újabb, bővített és átdolgozott kiadás,
sok képpel. Fűzve 110 lei.

Ez a könyv nemcsak Isten létét bizonyítja, hanem azt is, mennyire valótlán az a tudatos félrevezetésnek szánt megállapítás, hogy a tudomány és vallás nem fér össze. Aki Walter János érdekes és végig élvezetes könyvét elolvassa, csakis arra a végső következtetésre juthat, hogy igazi tudomány nem képzelhető el vallásosság nélkül, mert minden a dolgok végső okára, Istenre mutat. Nem is szólva az emberi test és értelem csodálatos építményéről és bámulatos strukturájáról, a legegyszerűbb fűszálban vagy a csillogó hópehelyben is ott látjuk ragyogni a teremtető Isten végtelen nagyságát.

Eszak-Rhodezia sem ad szállást a zsidó menekülteknek

Fokvárosból jelentik: Észak-Rhodezia kormánya foglalkozott az eviani konferencia kérésével, hogy engedje meg a zsidó menekültek letelepedését. A kormány a megkeresésre azt válaszolta, hogy nem enged zsidótelepülést Észak-Rhodeziában egyrészt a közvélemény várható ellenszeme miatt, másrészt pedig érthető gazdasági okok miatt.

A bolgár király európai körútra indul

Első állomás Olaszország. Onnan Svájcba, majd Londonba utazik

Szófiából jelentik: Boris bolgár király vasárnap délután utazott el egy nagyobbabású külföldi útjára. A király először Olaszországba megy, ahol felkeresi az olasz királyi családot. Santa Roseraban levő kastélyában nyaraló családját. Innen azután Svájcba utazik, majd több európai fővárost látogat meg. Ugy hírlik, hogy Boris király külföldi útja során Londonba is ellátogat.

A fiatalság közhasznú munkája

Pillanatnyi betekintés is elegendő arra, hogy meglássuk a falvak hiányosságait, nélkülözéseit. A rendezetlen, girbe-görbe utcák, a szabálytalan folyók és híd nélküli patakok mind csupa hiányosságra vallanak. Az utcákon sehol sincs növényzet s a községek képe általában nagyon sivár látványt nyújt.

Mind ezeknek a hiányoknak pótolása első sorban a községi bírók és előjárók feladata. A szorgalmas földműves csónakokat és pallókat épít s igyekszik is karbantartani azokat. Ez fontos azért is, mert a falu nagyon sokszor különböző okok — költségvetési fedezet, munkás, vagy időhiány — miatt még a régi és elhanyagolt állapotban levő hidat sem javíttatja meg.

A katonai előképzésnek most nagy hasznára vannak a falvak lakosságának s a községek kül-és arcuata, serény munkájuk révén, valósággal átváltozik. A terméketlen talajokon, ahol gyümölcsöszt nem létesíthetnek, akácfaikat ültetnek el, amelyek jótékonyan hatnak a községek éghajlatára és védelmül szolgálnak a nagy károkat okozó áradásokkal szemben is.

A fiatalság új irányba térítése sürgős követelmény a közérdekben. Az előképzés ifjak és országőrök közt összhangot teremteni a kormány feladata. Az első próbálkozások ezen a téren már megtörténtek és a közös munka minden jel szerint nagy lendülettel halad tovább.

Alicante várost bombázták a spanyol nemzetiek

Az egyik bomba megölte az angol konzulátusi megbízottat és még két angol tisztviselőt

Barcelonából jelentik: Könnyen súlyos diplomáciai bonyodalmat idézhet elő az a légi bombázás, amely Alicantet érte szombaton. Szombaton este 10 órakor hat nemzeti repülőgép jelent meg a kikötőváros felett és összesen 70 bombát dobott le, melyek mind a város területére estek le. Egy 250 kilogrammos bomba az angol konzulátus épülete mellett robbant fel és megölte Gabriel Callejon brit birodalmi

megbízottat. Ugyanez a bomba még két másik angol tisztviselőt is megsebesített, akik a megbízottal beszélgettek a repülőátadás idején. A bombázásnak ezenkívül még több halott és sebesült áldozata van.

A brit követségi megbízott halála miatt súlyos diplomáciai feszültség várható az angol kormány és a nemzeti spanyol kormány között.

Befejeződtek az angol légiflotta óriás-méretű hadgyakorlatai

Több súlyos baleset történt a gyakorlatozások során

Londonból jelentik: Vasárnap befejeződtek az angol légiflotta óriás-méretű hadgyakorlatai. Amint már jeleztük, ezer repülőgép vett részt ezeken a gyakorlatokon. A légi hadgyakorlatok alkalmával több súlyos szerencsétlenség történt. Így Bartonban egy bombavető repülőgép egy útszéli fának ütközött, összezuhanott, öt utasa pedig szörnyethalt. Blackmore mellett szintén lezuhant egy bombavető, melynek egyik pilótája szörnyethalt. A cambridgi kerületben Melbourneban lezuhant egy vadász-

repülőgép, de a pilóta még kelő időben ejtőernyővel kiugrott belőle.

AZ ANGOL TENGHERÉSZETÜGYI MINISZTER LÁTOGATÁSA A NÉMET ÉS LENGYEL KIKÖTŐKBEN

Hamburgból jelentik: Duff Cooper, az angol tengerészet első lordja Kielből jövet elutazott Gdyniába, Lengyelország kikötőjébe, ahol állítólag Beck lengyel külügyminiszterrel fog találkozni.

Különös emberrablást követett el Clujon egy fiatalember

Revolveres támadással rabolta el beteg nagybátyját az ápolóktól

Cluj. Saját tud. Szenzációs eset foglalkoztatja a helybeli bünyügyi hatóságokat. Dragos Octavian Paris utca 7 szám alatt lakó kertész hónapokkal ezelőtt szélütés következtében megbénult és rokonok hiányában egyezséget kötött Liga Vasile és Vele Ioan kertészeivel, akikre átiratta ingatlan tulajdonait azzal a fel-

tétellel, hogy ennek ellenszolgáltatása képpen halála napjáig ápolni fogják. Liga és Vele becsületesen el is látták a súlyosan beteg embert, úgy, ahogyan azt az egyezségben kikötötték. Tegnap este azonban megdöbbent és a romániai bünyügyi krónikákban is szokatlan fordulat következett be. Váratlanul betoppant Dragos Octavian, illetve a két gondozó lakására Ciurcel Cetebeiu 26 éves, Ilva községi illetőségű fiatalember, aki unokaöccse a súlyos beteg Dragosnak. Ciurcel azt követelte a két ápolótól, hogy adják ki neki gondozás végett a nagybátyját és tekintsek semmisnek a szerződést. A két ápoló természetesen ragaszkodott a közjegyző előtt kötött megállapodáshoz s így vita keletkezett, amely végül is parázs botrányhoz, majd verekedéshez vezetett, amelynek aztán a rendőrség vetett véget. A verekedő társaság valamennyi tagját bekísérték a rendőrségre, ahol jegyzőkönyvbe foglalták az esetet. A kihallgatások megejtése után az ügy valamennyi szereplőit elengedték. Röviddel azonban ezek után Ciurcel ismét beállított nagybátyja ápolóinak házába, ezuttal azonban mindkét kezében revolverrel, s a fegyverekkel sakkbán tartva a két kertészt, valamint a szomszédokat, kiemelte ágyából és az utcán várakozó 401. számú bérkocsiba vitte nagybátyját, majd nyomtalanul eltűnt. Liga és Vele kertészek a különös emberrablás esetről azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan nagy készültség szállott ki a helyszínre és indította meg a nyomozást a szokatlan bünyügyben. A rendőrségnek eddig még nem sikerült megállapítania, hogy az unokaöccs hova szállította a nagybeteg embert. Az eset városzerte élénk feltűnést keltett.

Óriási vihar vonult el Berlin felett. Olyan hatalmas jégeső zúdult a német fővárosra, hogy bár másnap kánikulai meleg volt, a parkok virágágyait mégis sűrű jég borította el. Képünk a kánikulai jégeső nyomairól készült.

Titokzatos angol őrnagy vezeti a transzjordániai arab idegenlégiót

Da maszkusból jelentik: Transzjordánia végeláthatatlan homoksíkatagjain, melyek a Jordántól a perzsa hegyvidékig terjednek s ahol a világháború idején az angolok feledhetetlen nemzeti hőse, Lawrance ezredes keverte a világbirodalom kártyáit, egy új és elődjénél sokkal titokzatosabb, munkájában eredményesebb nagyhatalom dolgozik. Hatalma olyan nagy, hogy arabok és fehérek egyaránt rettegnek tőle. Sohasem tudják pontosan, a sivatag melyik sarkában tűnik fel és tart ítéletet Glubb őrnagy, akit mint fanatikus angolt ismernek, de aki egyuttal erős kézben tartja a nagy célt: fékentartani az arab hordákat, melyek különösen Palesztina kérdésében okoztak már nagyon sok kellemetlenséget az angoloknak.

Glubb őrnagy munkája többet ér, mint ezer pünető expedíció, vagy ugyanannyi font, noha pénzzel az arabokkal mindent el lehet érni. A sivatagi beduinok bátor és a halált semmibevevő harcosok, a palesztinai ügyekkel kapcsolatban a véksőkig elmennek és eddig hiábavaló volt minden angol ígéret, vagy pénz: ebben az egy kérdésben nem hajlandók tárgyalásokba boosátkozni.

De amit a brit világhatalom leszerelni nem tud, azt rendezőhöz az új Lawrance, akiről most derült ki, milyen móddal tartja sakkban az arabokat. Allitól tizenhat esztendeje, hogy közöttük él, velük dolgozik, velük imádkozik, de mindig akad alkalma, hogy részletes titkos jelentéseit a kelő időkben eljuttassa Jeruzsálembe a főparancsnoksághoz. Glubb munkája nyomán érhető, miként értesültek eddig is az angolok Joelőre minden arab megmozdulásról, ami ellenkező esetben, vagyis hírszerző híján, sokezer angol életbe kerülhetett volna.

Transzjordániában dolgozik az angolok légioja, kipróbált, öreg sivatagjáró harcosok serege. Ez áll őrt a vigasztalan, semmirevaló homokon ezernyi szenvedések. Senki sem tudta eddig, hogy ennek a légiónak alosztálya is működik a sivatagban és ez nem egyéb, mint az arab idegenlégió, melyet Glubb őrnagy már 1930-ban alakított meg.

Az idegenlégió zöme természetesen beduin-arab, de vannak benne fehérek éppúgy, mint a francia idegenlégióban. Az arabok majdnem kizárólag olyan egyének, akiknek lelkét bűncelekmény terheli és akik elfogatásuk esetén aligha

menekednének a golyótól, vagy kötélről. Eppen ezek az emberek adják annak a titkát, miként tudta az őrnagy megszervezni a dicső társaságot, a forróvérű, hevülékeny benszülötteket. Ma már tankok és modern gépfegyverek állnak a légio rendelkezésére, de magát a parancsnokot, Glubb őrnagyot egyetlen arab vagy alantás angol tiszt nem látta még.

Mindenütt jelen van láthatatlanul, az ő nevében osztják ki úgy a jutalmakat, mint a bün-

tetéseket szabad bejárása van a legjobban őrzött arab törzsfő sátrába vagy palotájába is. Glubb személye maga a megtestesült titokzatos-ság, mert ő is beduinok számít és nincs arab nyelvjárás, amit tökéletesen ne beszélne.

Glubb jelenléte úgy pattan ki, hogy küldönce megjelent Jeruzsálemben és ultimátumszerű üzenetben azt követeli, teljesítsék az arab felkelők kívánságait a zsidókérdésben, mert ha ez nem teljesül, az arab idegenlégió bevonul Palesztinába. Mivel az angol főhatóság nem tudta megérteni, miként kerülhetett ki egy angol őrnagy kezéből ilyen üzenet, letartóztatta a küldönccet. Az esetből botrány lett s ebbe keveredett Glubb neve.

Hogy mi az igazság a kérdésben, nem tudni. A titok megfajlását hét lakat alatt őrzik Jeruzsálemben. De hogy hamarosan fordulat várható a több esztendeje tartó háboruszkodásban, azt Glubb személye és közismert erélyessége biztosítja.

Magyarországon a mezőgazdák új nemzeti szövetség alakításába kezdtek

Székesfehérvárról indult ki a mozgalom

Székesfehérvárról jelentik: Vasárnap megalkult itt a „Fehérmegyei Gazdák Nemzeti Szövetsége.” Az alakuló közgyűlésen gróf Hunyady Ferenc mondott beszédet, ebben öröme-

Legújabb könyvek:

Tóth Tihámér: Üdvözlégység Oltárszentség . . . 223 lej
Gerely Jolán: Ha tudnád 90 „
Schmidt: A megváltás szolgál 162 „
Peppe: Eucharisztikus nevelés módszerei 44 „

Kitornászta kicsikét elszibadt karját. Aztán körülnézelődött. No, csuda nagy város az a Róma! Az emberek mind ünneplőben jártak-keltek.

— Nem hiába hogy itt mindig vasárnap van! Szemben egy gyönyörűsége kastély emelkedett.

— Biztos, ebbe lakik a pápa! — vélte Peti. Mégis annak örült legjobban, hogy az egyik toronyablak a templomba nézett.

— Ha ezt édesanyám láthatná!... Mert bizony csak a mennyország lehet olyan fényes-ség, mint ez a templom...

Ahíttosan előkotorászta rózsafüzérét és imádkozni kezdett. Hát amint így imádkozgat, egyszer csak énekszó zendült. Olyan körmenetes ének. Hej, megdobbant Peti szíve, mert tudta, hogy most jön a Szentatyá. Visszahúzódott a harangjához.

Jöttek is. Nagy zengedéssel, égő gyertyák-kal talán száz kispap is járt előtte, az oldalán egy öreg öspörösféle mondta meg a harangokról melyik hová való:

— Ez a párizsi, ez a londoni, ez a pöttönke itt Afrikából jött...

A pápa meg szentséges kezével áldást hintett mindegyik harangra.

Jóságos jó öreg ember volt a pápa. Peti szíve dobogott, de azért bátran odaköszöntött, mikor közelébe érték:

— Csértessék a Jézus Krisztus...

— Mindörökké... Nézzétek, egy kis gyerek... egy kis magyar gyerek! — szölt a pápa. — Ejnye, ejnye, hogy kerültél ide, édes fiam? — kérdezte barátságosan.

— A harang nyelvén. — mutatta Peti. Mikor látta, hogy a pápa csak a fejét csóválja magyarul hozzatette: — Eljöttem, hogy láthassam a Szentatyát, meg, hogy imádkozhassak itt egyet.

No, felderült erre a pápa arca. Megsimogatta a fejecskéjét, kikérdezte apját anyját.

— Hát a katekizmust tudod-e?

— Mint a vízfolyás... — vágta rá Peti. Kérdezett is egyet-mást. Peti meg folyt a

nek adott kifejezést a Magyarország szomszéd-ságában tavasszal történt nagy politikai változás felett. Figyelmeztetett azonban arra, hogy most egy kis szomszéd helyett egy nagy és hatalmas szomszédot kapott Magyarország. Ezt a körülményt sohasem szabad elfelejteni.

Majd arról beszélt Hunyady Ferenc, hogy adjon Magyarország serlést, terményeket, gyümölcsöt és minden mást, amit kiszállíthat Németországnak, de csak olyan áron, amely megfelel a gazdáknak. Ha ilyen árat nem lehet elérni, akkor a többi államoknak, Svájonak, Angliának, stb. kell eladni a termékeket, ahol csengő arannyal fizetnek érte. Végül kijelentette, hogy belpolitikai kérdésekkel most nem akar foglalkozni.

feleletet. No, tetszett ez a pápának. A végén meg is dicsérte.

— Derék gyerek vagy, Peti fiam, ha így folytatod, még püspök is lehet belőled! — aztán oda-fordult az egyik kispaphoz: — Hamar csak rak-játok meg a tarisznyáját narancssal, meg szent-jánoskenyérrel!

Abbizony... a! Telistómve rakták, még a bekecs zsebeibe is került.

De akkor már indulni kellett, mert — hogy szavamat össze ne keverjem — abban a szempillantásban, amikor a pápa megáldotta a harangot, az meglöbent és surrogva-burrogva szállt, repült a levegőben át hazafelé...

Peti csak azt vette észre, hogy otthon van. Felette békességben pihentek a harangok. Őt meg édesanyja tartotta a karjában.

— Csakhogy meg vagy, Peti fiam! Csakhogy meg vagy, Petikém!

Apja a fejét vakarta:

— No erre már előbb is gondolhattam volna, hogy csak ideszökhetett!

— Mennyit kerestünk, Petikém... — sírta az anyja.

— Ne sirjon, édesanyám, hiszen Rómába jártam, láttam a Szentatyát.

— Netene! — rikkantotta az apja.

— Nem hiszi el? Nézze, itt vannak a narancsok, amiket a pápa Őszentségétől kaptam...

Mutatta volna Peti a tarisznyát, de abban csak némi szárazkenyér lapított.

— Nincs! Nincs! — kiáltotta csalódottan. Kutatta a zsebet. Üres!

Kis szája elgörbült, szeméből legördültek az első könnyek:

— Pedig én tudom, telerakták! — sírt föl keservesen.

Apja morgott valamit:

— Álmodtal te, gyerek!

De az édesanyja — óh! a mindent magától édesanya szív! — kitalálta a vigasztalást.

— Biztos kipotyogott az úton... de ne búsulj, Petikém, veszek én helyette neked.

Peti Rómában

Ista: Cser Iván

Nagyesütörtökön felszökött a toronyba. A tarisznyáját megtömte kenyérral, tojással, nyakába akasztotta apja bárányszőr bekecsét. Elhelyezkedett a nagyharang alatt és várt. Fülelt. A templomban csilingeltek a csengők, ünnepélyesen zengett az orgona s nagy zúgás-bugással megkondultak a harangok.

— No most! — gondolta Peti, amikor hirtelen minden csengő, orgona és harang elcsendesült.

De a harangok nem mozdultak. Peti azért nem türelmetlenkedett. Hiszen apja megmondta, hogy a harangok nagyesütörtökön Rómába repülnek. Ő a harangozó, hát akkor csak tudja!

Leült, falatozott kenyéret tojással. Nézelődött. Aztán megpróbálta az űlést a nagy harang nyelvén. Egész kényelmesnek találta. Űlt ő már rosszabb helyen is... a fa tetején.

De bizony öreg delután lett, amikor megindultak. Peti nem kérte magát, usgyi! belekapaszkodott a nyelvébe. Epp csak annyi ideje volt, hogy begubózkodott egy kicsit a bekecsbe, máris repültek surrogva-burrogva a levegőben keresztül.

Istenem, micsoda repülés volt! Hegyen át, völgyön át, tengereken át, apró kis falvak csilingeltek a mélységben, ott fenn a kékséges égben meg suhantak a harangok. Mindig több és több harang.

Bizony kifáradt Peti karja! Am akkor a messzeségben valami fényességet pillantott meg. Először azt gondolta, hogy pitymallik, de csak rájött: — Róma!

— Az ám, ni!... Szent Péter temploma!

— Ez aztán torony! — állapította meg. De köllött is a torony, hogy a tömérdék harang beleférjen. Maga sem tudja, hogyan, de egyszer csak ott volt a tömérdelen harang között. Hej, rolt ott kicsi, nagy, ezüstös, aranyos, volt ott kkorra is, uramfia, mint egy ház!

A „Magyar Lapok” kizárólagos közlési jogával.

Utánnomás még kivonatossan is tilos.

VIII.

Valamikor XIII. Alfonz nevét viselte ez a szálló, a köztársaság alatt azonban Andalucia Palace lett belőle. Am ma is Sevilla legelső hotelje s pazar szőnyegeivel, szinte keleti pompájával, egyedül őrizte meg a királyság idejéből maradt exkluzivitást. Diplomáták, Bazil Zacharov utódai, tábornokok, a spanyol arisztokrácia hercegi címet viselő s a párizsi és londoni bankokban még hatalmas tartalékokkal rendelkező tagjai laknak itt s az idegen országokból jött repülőtiszték. Nos és per sze egy-két nagyvilági dáma, akinek a poggyászaíról nemesi címerek virítanak.

Szokott vacsorautáni koktéllünknel ültünk mi, repülőtiszték; valami húszan. Fialatok, vidámak, talán az ötödik koktél után voltunk, mi lehetett volna a beszédtema? Sorra vettük az ismerős hölgyeket. De hirtelenében megakadt a hang a torkunkon, az ajtóra meredtünk és bámultuk a csodát.

A legyező-szempillájú hölgy

Az ajtón ugyanis L. hadnagy lépett be a legyező-szempillájú hölgy társaságában. Ele tünkben nem láttunk szebb nőt ennél. Csupa finomság, csupa báj, csupa arány. Már leg- alább tíz napja csodáltuk s gyönyörű szemét árnyékoló szempilláiról neveztük el „legyező- szempillájú hölgy”-nek. Tíz napon keresztül mindig csak egyedül ült, kifogástalan előkelő- séggel, viselkedett, hideg és visszautasító mo- sollyal köszönte meg azokat az apró figyelme- ségeket, amelyekkel a közelébe akartunk fér- közni; megközelíthetetlen volt. Hát most bombaként hatott, hogy legfiatalabb társunkat tüntette ki kegyeivel.

L. könnyed mosollyal üdvözölt bennünket, arcáról sugárzott a büszkeség. Fölényes pillan- tása elsuhant a fejünk felett, egy asztalhoz ve- zette társnőjét, pincért hivatott, borlapot kért és — pezsgőt rendelt.

— Pezsgővel kezdil! — sziszegtük egymás között.

A pezsgő megérkezett, a pincér töltött és ők ittak. A legyező-szempillájú hölgy utánoz- hatatlanul kecses mozdulattal emelte szájához a poharát. Aztán beszélgettek. Cigarettára gyuj- tottak. Közel hajoltak egymáshoz. Halkan ne- vettek.

Nem, ezt már nem lehetett elviselni, ha- marosan módját kellett ejteni, hogy a legyező- szempillájú hölgyvel megismekedhessünk. Összeszedtük minden tudományunkat és sike- rült. Nem mondom el hogyan, csak annyit, hogy L. hadnagy mutatott be bennünket. S végre ott ültünk a csodás hölgy közelében s ő elragadó mosollyal hallgatta a hódolók sza- vaít. Közben minden mozdulata oly finom volt, hogy már szinte olyanak tetszett, mint az illat. Gyönyörű spanyol ruhát viselt, ám látszott rajta, hogy Párizs első szalonjában ké- szülhetett. S a csodált hölgy ott ült az udvar- lás pergőtüzében. „A római ásatásokat feltét- lenül látnia kell. Italica romjai világhírűek”, magyarázta H. hadnagy ragyogó szemekkel. „Holnap délelőtt jöjjön velem, mert holnap még szerelik a gépemet”, sürgette E. hadnagy „Velem jöjjön még holnap”, suttogta fülig pi-

rulva L. hadnagy, „hiszen hétfőn úgyis elrepül az egész osztály.” „Zaragozából majd társas- lapot küldünk”, jegyezte meg szerényen a mű- szaki tiszt. Neki már másnap a századok gép- kocsi-parkjával útnak kellett indulnia Zara- goza felé.

Gyönyörű volt a legyező-szempillájú hölgy. Naív, szinte lányos arccal, egy-egy erőyes tá- madástól valósággal megijedve, tűrte az ostro- mot. Aztán, még éjfél előtt, váratlanul felállt, elbűvölő mosollyal elköszönt és felment a szo- bájába. Mi meg ottmaradtunk és hajnalig be- szelgettünk róla.

„Alarma! Alarma!”

Két napon keresztül aztán alig láttuk. Mi- kor találkoztunk is vele, mindig sietett. Már gyanakodva figyeltük egymást, vajjon melyi- künk az a szerencsés, akivel találkozóra jár és akinek a kedvéért így siet. És akivel a hangua- tos Mária Lujza-park pálmaligeteiben elanda- log. De nem tudtuk kitalálni.

Harmadnap délután éppen végeztünk az ebéddel, mikor...

... mikor az étterem ajtaján szinte úgy bukkott be a portás s kapkodva jelentette, hogy a repülőtérről egy tisztet kérnek sürgősen a te- lefonhoz. Kapitányunk ment ki s fél perc mulva rohanva jött vissza.

— Alarma! — mondotta fojtottan. — Vö- rös harci repülők közelednek!

Elrohantunk. Az étteremben pillanat alatt halálos csend lett. Hogy a repülőtisztet ilyen futva látták távozni. Mire az utcára értünk, a híres sevillai székesegyház tornyából már ordítva bűgött a sziréna. Fejünk felett a készült- ségi raj szinte a légszavarakon lógva furako- dott az égnek s a motorzúgás komor aláfestést adott a veszélyes szirénabűgésnek. Autó. Ro- ham. Tudtam, hogy javítás alatt álló gépem még nincs kész, titokban azonban reményked-

tem, hogy valamelyik bajtársam talán elkésik. De sajnos mindenki megjelent, így hát a pa- rancsnoki toronyba siettem, hogy onnét figyel- jem az elkövetkezendőket. L. hadnagy lent állt a repülőtéren s hangosan káromkodott re- pülőgépe előtt, amelynek a motorja nem akart elindulni. Gyorsan lefényképeztem a torony- ból. Ez volt róla az utolsó fénykép...

A parancsnoki toronyban lázasan csilín- gettek a telefonok. A léghárítóúteg parancs- noka percenként panaszkodott, hogy még min- dig nem látja a gépeket. Az ügyeletes tiszt a falitérképre piros krétával jegyezte rá a telefon- jelentések adatait. Hét vagy kilenc gép — tele- fonálták a környező közlegek figyelői — köze- ledik mintegy ötezer méter magasságban. Egy- fajtajú kétmotoros bombázók.

Alltunk a térkép előtt. Rajzoltuk az irányt. A támadók Sevillától északra, körülbelül száz kilométernyire keresztezték az észak-déli vona- lat s a széljárásnak megfelelő támadási irány felvételére keletre tolódtak.

Az örklönítményből négy ember, nyakán kibontott gázálarccal, a parancsnoki torony előtt azt a fehér ponyvából álló, körülbelül nyolc-tíz méter hosszú látlelet forgatta, amely a magasban levő vadászrepülőknél az ellenség tá- madási irányát jelezte.

— Északkeletre 40 fokra kilenc ellenséges gép! — ordította egy emelettel magasabbról a nagy távcső alatt ülő altiszt. Ugyanezt telefo- nálták a léghárító útegállások is, megtoldva még azzal, hogy a magasság körülbelül 4500 méter. Telefonistáink zümmögve mondták bele a kagylóba az adatokat, néhány másodpercen belül már ugyanezeket az értékeket kopogta a rövidhullámú adóállomás rádióátvívása s ugyanezeket az adatokat hallották a repülő- sarkába beépített hallgatókon keresztül az im- már több, mint 6500 méter magasságban járó készütségi raj pilótái is. A jelre egyszerre zuhanórepülésbe mentek át, meredek lejtőzög- ben északkelet felé repültek, majd ismét fel- vették a gépeket s egyenesen nekikartottak az ellenségnek. Már mi is tisztán láttuk a tá- madó bombázókat s körülöttük az elhárító ágyúk gránátjainak robbanási felhőit. Egyik vörös bombázó szemmel láthatólag vissza- maradt. Nyilván találatot kapott az egyik mo- torja. Riadóztatott osztályunk indulásra kész gépeiből alakított század még csak 3500 méte- ren jár, de már ők is látják az ellenséget, alatta húznak el, hogy elzárják a bombázók visszatérési irányát, gondosan ügyelve, hogy ne zavarják a léghárító tüzérség kilövési irá- nyát. Most vezényszó hangzik.

— A fedezékekbe!

Már kint van a repülőterparancsnok is, ő vezényel.

Pillanatok alatt megszűnik a repülőtéren minden élet, mindenki a fedezékekbe bújik, csak L. hadnagy vesződik még mindig a re- pülőter egyik sarkában a gépével.

Légi harc, bombatámadás

Már éppen én is menni készülök, mikor fönt a vadászok rácsapnak a támadókra. Egy füstnyelv jelenik meg az egyik bombázógép mögött s a vörös gép máris égve zuhan. Nincs

Egészségünknek nagyfontosságú kérdéseinek könnyen érthető felvilágosító ismertetői az itt felsorolt könyvek:

- Káldor: Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést 110 lei
- Napjaink mindenkit érdeklő leg- aktuálisabb problémája a leghozzá- értőbb és lezszakavatottabb orvos tollával könnyen érthető, világos és szórakoztató stílusban megírva.
- Sodon: Hogyan éljen a szívbeteg ember? 95 "
- Ez a könyv tanácsokat és utbaiga- zításokat ad, hogyan éljen, mit te- gyen, mit kerüljön a beteg, hogy beteg szívvvel is kellemes és hosszú jete legyen.

Novák Rudolf és Társa kiadása

kedvem a föld alá bújni, nézem a légiharcot. Már csak hét ellenséges gép van a levegőben. Egy tisztársam kerül valahogy mellém, ott hú- zódunk meg vele együtt az emeleti figyelő- terrazonon. Nézünk. Várunk. A támadógépek helyzetéből egyszerre látjuk, hogy most kell jönnie a bombasorozatnak, hisz nem egy bombatámadást csináltunk végig. S ebben a pillanatban eláll a lélegzetünk, mert a repülő- tér túlsó oldaláról felbűg egy motor: L. had- nagy most indul a gépével. Egyidejűleg tisztán halljuk a bombák jellegzetes fűtyülését.

Vezényszó nélkül lebukunk a mellvéd mögé és közelünkben megnyílik a pokol. A ha- talmas robbanások sorozata alatt meginog az épület, a felettünk lévő üvegfal apró csere- pekre törik s hullik a fejünkre. És újból fűtly és újból megint robbanás és megint. Felállni nem lehet, csak a fényképezőgépet tartom ki a mellvéd fölé és találokra exponálok. Most újból hatalmas detonáció remegteti meg a földet, fényképezőgépem kirepül a kezemből, már azt hisszük, hogy dől a fal és az egész épület, repeszdarabok csapkodnak és hatalmas sárca

füsttömeg takar el mindent. Aztán halálos csend következik.

— Pini — mondja a barátom és felemelkedünk. Egyetlen átláthatatlan füsttenger előttünk a repülőter. Az alattunk levő helyiségben az ügyeletes tiszt a telefonba ordítja a jelentést, hogy becsapódások csak a nyílt repülőteret érték. Aztán új vezényszó:

— Vigyázat, a bombázók visszafordulnak! Benn maradni a fedezékekben!

De mi már fent vagyunk a repülőteren s a füsttengerből puskalövészerű ropogást hallunk. Mi ez? Sajnos, nagyon jól tudjuk. Az alsó bejáratnál leszakítjuk a két tűzoltókészülékét és belerohanunk a füstbe. Megdöbbenő kép fogad bennünket. L. hadnagy gépe ott ég a repülőter közepétől nem messze s a nehéz és könnyű gyújtólőszerék pattognak úgy a füstben, mint a puskák. Nyolc-tíz méternél közelebbre nem lehet menni, így is kapok a bal vállamba egy apró szilánkot. Csak a repülőteri tűzoltóság tudja eloltani a tüzet s akkor elénk mered egy repülőgép összezúzódott váza s benne egy szénné égett holttest. A repülő harcában talán egyedül álló eset ez. A gépet, amely becsülésem szerint legfeljebb négy-öt méter magasságban lehetett a föld felett, a farokrészen bombatalálat érte. És L. hadnagy, aki három nappal ezelőtt még olyan kamaszos pirulással udvarolt, most felismerhetetlenségig összezúgott halott...

Feszesen tisztelegtünk előtte s a repülőteren félárhokra ereszkednek a zászlók.

Sortűz a régi temetőben

Még aznap a késő délutáni órákban éppen hideg fürdővel akartam magam felfrissíteni, mikor megszólalt lakásomon a telefon s egy magasrangú törzstiszt a Guardia Civiltől sürgős megbeszélésre hívott magához. Tíz perc múlva jelentkeztem nála s a törzstiszt elmondta, hogy a városban valahol egy szikratávíró működik, amely az ellenségnek pontos adatokat szolgáltat az itteni helyzetről s az a gyanúja, hogy ezt a mai repülőtémadást is ez a szikratávíró zúdította a nyakunkba. Arra kért, hogy segítsék felkutatni ezt az állomást. Sifrizott táviratokat adott át s én este tíz óráig azokkal vesződttem. Variáltam, permutáltam a jeleket, de nem kaptam értelmes szöveget. Este tíz óra felé beszálltam a város szélén az egyik rádióirányvevő gépkocsiba. Egy távbeszélőfülke mellett álltunk, amelyben egy őrszem állandóan a készülék mellett tartózkodott és tartotta a rendőrség főnökével az összeköttetést. A háttérben két hatalmas csapatszallító gépkocsi. A fülünkön hallgató.

— Titita-titita, titita-titita, — hallatszott most a hallgatóban.

— Ez az, — mondja az egyik távirász. —

Ez a jelük a bitangoknak.

Próbálok lemérni az irányt, de olyan alacsony hullámhosszal dolgoznak, hogy roppant nehéz. Mégis körülbelül hatvan fokos szöveget állapítok meg, ennek a területén belül kell lennie az adónak. Rárajzolom a térképre a vonalakat s a másik irányvevőállomás még valamivel pontosabb szögadatokat diktál, csak éppen az irány értelmét nem tudja meghatározni. Felmérem a szöveget; adataink a Guadalquivir és az itteni Triana előváros hírhedt negyede fölött keresztezik egymást.

— Gyerünk Triana nyugati csücskébe! — adom ki a vezényszót.

Rohanunk. Az adatok egyre pontosabbak lesznek, a hanghatások tisztábbak s megint elmosódnak: szorul a hurok az áruló körül. Most újra hallatszanak a hallgatóban a jelek.

— Ez volt a befejezés, — mondja a távirász és még ismétlődni hallom az árulók hívójelét fordított sorrendben.

Aztán helyben vagyunk. Néhány vonallal megjelölök egy négyszöget a térképen, a velünk jött csapatszallító kocsi körül leugrálunk a rendőrök s bezárják azt a négyszöget, amelyet a térképen megjelöltem. Ugyanekkor az egész városnegyedben kialszik a villany, de rögtön felvillannak autóink fényezői és nappali

fényt árasztanak a gyanús utcákra. A katonák pedig bezörgelnek az ajtókon és átkutatják a lakásokat.

Nem tart sokáig s egyik irányból néhány fűtlyel segítséget kér. Odarohanunk. Egy lövés hallatszik, aztán megbilincsett kezű alakokat hoznak ki az egyik házból és fellökik őket a riadóautókra. Készen vagyunk. Az árulók foglyok és gépek is a kezünkben van: egy régi hajó Marconi-készüléke. Elbűsüszöm a parancsnoktól, aki gratulál és mosolyogva jegyzi meg, hogy a Marconi-állomáson kívül még egy másik nagyszerű fogást is csináltak. Nem kérdőzködöm; a spanyolok nem szeretik, ha a dolguk után érdeklődnek. Hát hazamegyek és lefeleksem.

Az Andalucia Pallace-ban másnap a mixer újból keverte a koktéleket, mintha mísem történt volna, de a legyező-szempillájú hölgyet soha többé nem láttuk. A hyeronimói régi temető óre azonban néhány napra rá a hajnali órákban a közelből két-három lövésből álló sortüzet hallott. Mint mondotta, nem törődött vele, a másik oldalára fordult és aludt tovább. Annyi sortüzet hallott már a háború alatt, hogy ez egyáltalában nem tűnt fel neki.

(Folytatása a „Magyar Lapok” csütörtöki számában.)

Egy hónapig bolyongott a vasúti szerencsétlenség áldozata

Newyorkból jelentik: Sokat irtak a világlapok arról a szörnyű vasúti katasztrófáról, amely június 19-én történt a Seattle-csikagói vasútvonalon, a Pacific-társaság egyik teljesen új, áramvonalas vonatjával. Az óránként 110 kilométerrel száguldó vonat Montana államban néhány hídron rohogott át. Egyik híd pilléreit a nem sokkal előbb keltekezett vihar alámosta s a híd beszakadt a villámvonat alatt. Hét személykocsi a mélységbe zuhant, negyven halottat és 67 sebesültet szedtek össze a romok alól.

Csodálatosképpen csak egy utas hiányzott akár elevenen, akár holtan egy Charilaos nevű görög bankár, aki Sanfranciskóban járt és feltétlenül a szerencsétlenül járt vonaton kellett, hogy legyen. Noha a görög utas poggyászait megtalálták a hálókocsiban, őt magát sehogyan sem sikerült előkeríteni. Nem volt sem a halottak, sem a sebesültek, sem a sérületlenek között. Mihelyt a nagy zűrzavar kieső csillapult, megindult a hajtóvadászat előkerítésére. Mindhiába. A görög bankár úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. Arra is gondoltak, hátha a bankárt a szerencsétlenségnél mindig megtalálható rablók kifosztották és meggyilkolták. De ez is meg-

dőlt, miután a bankár készpénz és minden értéktárgya a szakaszában volt, ő maga egy szál hálóingben tűnt el.

Ezek az előzmények még csak titokzatosabbá tették az ügyet. Egyik hét a másik után mult a vasúttársaság nyilatkozatot tett közzé, hogy a görögöt nyilván a megáradt patak ragadta el és majd egyszer később, ha a vizok visszahúzódtak eredeti medrükbe, meg fogják találni a holttestét. Az Amerikában szokásos biztositási segélyt is kiutalták a bankár newyorki üzletfele számára, hogy az összeget Athénbe továbbítsa.

Az összes eljárásokat, beleértve a holttestnyitást, biztositást, nyomozást, most hirtelen szakította ketté Charilaos megjelenése. A Heligate-patak mentén fekvő, istenhátamögötti, Jefferson nevű faluból valaki a napokban olyan sürgönyt adott fel Sanfranciskóba, amilyen legfeljebb tíz esztendőnkint egyszer, ha postára kerül. Ez a sürgöny tartalma:

„Jeffersonban vagyok... kérek ötszáz dollárt postafordultával, mert teheneket akarok venni.

Charilaos”.

Charilaos! Perceken belül felfordult az egész város. A főposták fellármázták az egész Nyugat-amerikát. Természetesen a pénz rögtön elment még hozzá repülőgépen és — három újságíró kíséretében. A következő kép tárult eléjük: a halottnak hitt ember néhány gazdasági alkalmazott jelenlétében szénát kaszált és láthatóan jól érezte magát. Mikor az újságírók nekirentették, a következőket mondotta:

Kérem, csak emmi szenzáció. Elvégre joggal tettem, amit tettem! Nagyon a szívemre ment a sok sebesült hörgése, elmenekültem tehát a közelből. Egész éjszaka csavarogtam a sziklák között. Hideg volt, fáztam, tehát bezörgöttem a legközelebbi tanya. Ott feruháztak, adtak néhány dollárt is, így jutottam el ideig. S most már el sem akarok menni innen. Jöjjenek csak!

Kivezette az újságírókat a határba s végigmutatott egy ézbontóan szép, termékeny völgyön.

— Letelepszem itt és gazdálkodni akarok. Van néhány millió dollárom, Görögországba nem megyek többé vissza hatvan tehenet már lefoglaltam itt, s ha a banktól, amely ügyfelem, megzereztem a területet, bányászokni is akarok!

Az újságírók rögtön látták, hogy hibbant emberrel van dolguk. Most egyelőre orvost küldenek Charilaos nyakára, aztán majd a családja elintézi a továbbiakat. A szerencsétlen jószívvel befogadó farmer egyébként nem járt rosszul. Ezeröttszáz dollárt kapott ajándékba.

* Felvétel az oradeai Szent Vince-intézet fiu-internátusába. Az oradeai Szent Vince-intézet a fiu-internátusában bennlakásra felvessz középiskolás és állami vagy felekezeti elemi iskolába járó tanulókat.

London felkészült a gázvédelemre. A londoni főposta telefonkezelő női speciális gázmaszkban végzik a munkájukat, hogy begyakorolják magukat — a gázmaszkban való munkára. Londonban erősen felkészülnek a légvédelemre, amit ez a fenti kép is élénken bizonyít...

HIREK

MAGYAR LAPOK Keresztény magyar napilap

Dradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Salföldön: Egész évre 600 fillér, fél évre 300 fillér, negyedévre 150 fillér, egy hónapra 50 fillér.
Magyarországon: Egész évre 50 P. fillér, fél évre 25 P. fillér, negyedévre 15 P. fillér, egy hónapra 5 P. fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 12-27.

Cluj szerkesztő: dr Sulyok István

Kéziratokat nem ösztönk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti-i időjárás-kutató intézet jelentése szerint várható időjárás: Változó felhőzet helyenkint futó eső, a hőmérséklet lassan csökken.

A MARAȘEȘTI ÉVFORDULÓ. Bucuresti. Saját tud. Ma ünnepli az ország a marașești ütközet 21-ik évfordulóját. Az országos gyászra való tekintettel elmaradnak a nagyszabású ünnepségek, a templomokban istentiszteleteket tartanak.

A közmunkaügyi minisztérium bizottsága Oradeán. Szombaton este autóval Clujról városunkba érkezett a közmunkaügyi minisztérium bizottságának négy tagja. A bizottság a munkások szabad idejével és annak elrendezésével foglalkozik. Mudura Ioan munkaügyi felügyelő fogadta a bizottság tagjait és a Park-hotelben helyezte el őket. Suchianu Victor, Popa Ioan, Liveanu Octav és C. Botez vasárnap reggel Mudura Ioan munkaügyi felügyelő vezetésével találkozott a munkások és vállalatok képviselőivel, akikkel hosszasan tárgyaltak. A munkaügyi minisztérium programja öt pontból áll: sport, mozgószínház, színház, szakelőadások, könyvtár és zene. A bizottság tagjai másnap este továbbutaztak.

EGYEZMÉNYUJÍTÁS A SZENTSZÉK S AZ OLASZ KORMÁNY KÖZÖT. Vatikánvárosból jelentik: A Szentosz és az olasz kormány újabb három évre aláírták azt az egyezményt, amelyet 1935-ben azért kötöttek meg, hogy a konkordátum előtti polgári törvények mellőzéseivel végrehajtott hivatalos ténykedések ügyét rendezze.

Ismét Bucureștibe utazott az oradeai polgármester. Oradea. Saját tud. Megirtuk, hogy a polgármester hazatért Bucureștiből és Stana de Valera utazott. Carpinescu polgármester ma félbeszakította nyaralását és ismét elutazott a fővárosba, ahol személyesen intézi el a város háza folyamatosan lévő ügyeit. Így többek között a felügyelt és rendelkezési állományba helyezett tisztviselők helyzetét is tisztázni fogja.

A MEZŐGAZDASÁGI ISKOLÁK UJJA-SZERVEZÉSE A MINISZTERTANÁCS ELŐTT Bucuresti. Saját tud. A tegnapi minisztertanácsban Jonescu Sisesti földművelésügyi miniszter javasolta, hogy a mezőgazdasági iskolákba több praktikus rendszert és újszerűséget vezessenek be, mivel csak így tarthatnak lépést a kor követelményeivel. A minisztertanács megbízta a földművelésügyi minisztert, hogy ez irányban törvénytervezetet dolgozzon ki.

Feleséggyilkosság gyanúja merült fel egy fiatal tisztviselő ellen. Satumare. Saját tud. Legutóbbi számunkban megirtuk, hogy a satumarei ügyészség elrendelte Rădoi Paraschiva, Rădoi Ioan ardudi telekkönyvi tisztviselő három héttel ezelőtt elhunyt felesége holttestének kihantolását és felboncolását. A fiatalasszony — az első nyomozás megállapítása szerint — férje browningjával fobelötte magát. Később azonban tisztázatlan körülmények merültek fel és ezek miatt vált szükségessé a boncolás. A vizsgálóbíró a kihantolás és a boncolás után megállapította, hogy Rădoi, aki nyomtalanul eltűnt a községből, olyan tanuvallomást tett, amely a többi tanuvallomásokkal élesen ellentétes. A tisztviselő ugyanis azt vallotta, hogy amikor a hivatalból hazament, feleségét a kamarában holtan találta. Klein Sámuel, az ügy koronatanúja ezzel szemben azt állítja, hogy Rădoi a lövés eldördülése után látta a lakásból kiszaladni és a tisztviselő háta meszes volt. A házastársak a férj féltékenysége miatt az utóbbi időben rosszul éltek. Nincs kizárva, hogy ez okozta a tragédiát. A vizsgálóbíró az ismeretlen helyen tartózkodó Rădoi ellen körözési parancsot adott ki.

Orvosi hír. Dr. Fried József szemorvos operateur szabadságáról hazaérkezett és rendelését Parcul Traian 1. alatt újra megkezdte.

Az alciuci jegyzői kar tiszti értekezletet tartott Tușnad-fürdőn. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Járásai tisztiértekezlet keretében mutatkozott be az alciuci jegyzői karnak Mihail Victor ezredes, új megyefőnök. A Tușnad-fürdőn megtartott jegyzői értekezleten résztvett St. Anastaziu alciuci főszolgabíró, valamint a jegyzői kar teljes szombat. A megyefőnök ismertette a megye közgazdasági életében általa tervezett új változásokat, melyekről közelebbről tájékoztatni fogja sajtó utján is a megye közönségét.

DOKTORRÁAVATÁS. Hosszú László oradea-egyházmegyei fiatal áldozópapát a római Szent Gergely-egyetem jogi karán — *summa cum laude* — a legmagasabb kitüntetéssel a jogtudomány doktorává avatták.

A ballia faszista szövetség vezetői Romániában. București. Saját tud. Hétfőn Zimboleana az országba érkezett a Ballia faszista szövetség néhány vezetője. Az olaszok a Straja Tarii vendégei lesznek.

Orvosi értekezlet a bihormegyei falvak hatályosabb egészségügyi gondozásáról. Oradea. Saját tud. Ismeretes a közegészségügyi minisztérium rendelete, amely súlyos rendszabályok életbeléptetését rendelte el a város és falvak közegészségügye illetve annak megvédése érdekében. Dr. Filip Aurel városi tiszti főorvos, miután kikérte Carpinescu Cornel dr. polgármester véleményét, szerda reggelre az összes hatósági és kórházi főorvosokat magához kérte. A tiszti főorvos ezen az értekezleten fogja megszabni a közegészségügyi intézkedések irányvonalát.

AUGUSZTUS 29. ÉS SZEPTEMBER 2. KÖZÖTT TARTJÁK MEG A KISANTANT REPÜLŐVERSENYT. București. Saját tud. Az évenkénti szokásos kisantant repülőversenyt az idén augusztus 29. és szeptember 2-ika között tartják meg. A verseny győztesei értékes díjakat és oklevelet kapnak.

FEGYVERTISZTOGATÁSBÓL HALÁL. Szekszárdról jelentik: Czékus György alezredes vasárnap vadászatra készült. Fegyvertisztogatás közben elsült és a sörétek az alezredes agyát széttroncsolták. A baleset a városban nagy részvétet keltett.

Halálos poñon. București. Saját tud. Vasárnap nem mindennapi szerencsétlenség történt a fővárosban. Egy Popescu nevű 30 éves mozgós-árús összeveszett Olaru nevű 19 éves társával. A veszekedés hevében Popescu arculütötte Olarut, aki a földre zuhant és koponyacsontja megrepedt. Haldokolva szállították a kórházba. Felépüléséhez kevés a remény.

Maximálták a Targu-Săuceșci piaci árakat. Saját tud. A Targu-Săuceșci piaci árak az utóbbi időben annyira emelkedtek, hogy sok tekintetben vetekedtek a Brasov-i árakkal. A hatóság, hogy megrendszabályozza a féltékeny árdragítást, az elmúlt héten maximáló rendeletet adott ki, melyet a rendőrség ellenőrzésére bízott. Az új maximális árak hallatára az árúkkal begyűlt vidékiek nagy része nem volt hajlandó árulni hanem hazavitték az árut a piacról.

Possonyi László:

Üldözni fognak titeket

Egy francia fiatalember és egy orosz asszony szerelme: ez a témája Possonyi László könyvének. De nem a megszokott szerelmi történetről van itt szó: két világ, keresztény Európa és pogány Szovjet ütköznek össze ebben a tragikus vonalomban, hagyományok valnak értelmetlenek és jelszavak céltalannak, hogy ebből a megdöbbentő összeomlásból, a szenvedésnek ebből a feneketlen éjszakaijából a megtisztulásra éretten kerüljön ki a két szerencsétlen ember.

Révai kiadás. Ara szép vászonkötésben 202 le.

Temetés Oradeán: Kovács János ácsiparos 65 éves korában meghalt. Temetése hétfőn délután volt. — Fazekas József csizmadiamester 68 éves korában meghalt. Temetése hétfő délután volt. Özv. Putiovan Józsefné szül. Hegedűs Mária 43 éves korában meghalt. Temetése kedden 6 óra-kor lesz a Ioșia tér 14.-től. Erdélyi „Concordia”. Fűredi László 70 éves korában meghalt. Temetése augusztus 7-én volt. — Juhász László meghalt 32 éves korában. Temetése — a valentei kápolnából aug. 8-án ment végbe. — Fülöp Mária 39 éves korában elhunyt. Temetése augusztus 8-án ment végbe a Rullkovszky kápolnából.

Feljegyzések

A szovjetek urai újra iratják az orosz történelmet, húszéves uralmuk alatt immáron másodszer.

Az első átírás mindjárt a legelején történt. Ebben az első átírásban csak a vereségek szerepeltek, melyeket a századok alatt az orosz nép elszenvedett. Minden vereség pedig bizonyíték volt arra, hogy az orosz népet tehetségtelen zsarnokok vezették, kik sikereket csak az elnyomatásban és kizsákmányolásban tudtak elérni. Nemcsak a cárokkal bánt el így ez a történetírás, hanem a régi korok valamennyi kimagasló szellemével: államférfiakkal és hadvezérekkel épen úgy, mint költőkkel és tudósokkal. Ez a sötét és vigasztalan háttér pedig azt a célt szolgálta, hogy a mai uralom dicsősége és eredményei minél nagyobbaknak lássanak.

A második átírást most hajtották végre a vörös uralom 21. esztendejében. Nagy Péter cár váratlanul feltámadt a becsmérlés sírgödöréből, ahová bevetették: ma már nem zsarnok többé, hanem a nép fia, lángeszű reformátor, ki messze meghaladta korát, újításával pedig egyedül a nép javát akarta szolgálni. Nevskij, népvészér, ki fent Keleten utját állotta a német lovagrend terjeszkedésének, az orosz nemzeti öntudat első képviselője, ki felfedezte a pángermán veszedelmet s megmutatta a módot, ahogyan annak utját kell állani. Kutusov, Napoleon legyőzője sem szimpla reakciós tábornok többé, hanem újra nemzeti hős, az orosz haza védője, halálának 125. évfordulóját pedig akkor sem ühelték volna meg hangosabban és díszesebben, ha Leningrádot még mindig Szentpétervárnak hívnák. Az orosz történelem összes hősei és nagyjai egyszerre újra megjelennek a színen és a sajtón, a tankönyveken keresztül, a mozik vásznairól, szóval és képből hazafiasságra, az orosz föld szeretetére, áldozatkészre tanítják a szovjetpolgárokat, ezuttal Stalin parancsára.

Az orosz nemzeti érzés az elmúlt két évtized alatt egészen bizonyosan nem halt ki, ez a hirtelen hazafiasság azonban mégsem a népi lélek e rejtett zugából árad ki és önti el ma az orosz nyílvanosságot. Moszkvában egyre inkább tartanak attól, hogy előbb-utóbb háborúba keveredhetnek. Ehez a háborúhoz mozgósítják jó előre az orosz nemzeti érzést. Nyilván tudják, hogy a nemzetköziség jelszavaival esetleg ronthatják az ellenfél harci kedvét, talán itt-ott zavarokat kelthetnek soraikban, ezzel a tanítással azonban semmire sem mennek odahaza, ha elérkezik egyszer a megpróbáltatás nagy órája s az orosz nép harci lelkesedésére, önfeláldozására lesz szükség.

Nagy történelmi bizonyíték ez a fordulat arra, hogy a nemzeti érzés elfojthatatlan természeti erő, mellyel még a népbiztosok kora is számol, amikor komolyra fordulnak az ügyek. A kérdés csak az, hogy a feltámasztott óriást le lehet-e majd újra teperni és a marxista koporsóba zárni másodszer is? S az sem bizonyos, hogy ez a titokzatos óriás, ha kissé megnyújtózta tagjait a hosszú fogság után, csak arrafelé néz-e majd, amerre Stalin parancsolja s nem fogja-e szemét körülhordozni az otthoni környezetben, s nem fog-e tekintete megakadni a sok idegen berendezésen s emberen, akik ebbe a húszéves fogságba vetették?

(SKIN).

Strandszarkát fogott a rendőrség. Oradea.

Saját tud. Ismeretlen tettes hetek óta fosztogatta már a városi strandfürdő kabinjait. A rendőrség nyomozást vezetett be, amely eredménnyel is járt. Elfogták Schechter Fáni nevű 20 éves nőt, aki a Filipescu utcán lakik. Schechter Fáni a rendőrségi kihallgatás során két lopást beismer, amikor is egy öltözet ruhát, inget és egy pár cipőt emelt el, de a rendőrség feltevése szerint több lopás is az ő rovására írható. Valószínűleg látszik az is, hogy az elfogott tolvajról egy fosztogató társaság tagja. A nyomozást ebben az irányban is kiterjesztik.

HIRTULEN MEGHALT MARTON SÁNDOR SZÍNHÁZI KIADÓ. Nógrádverőcéről jelentik: Dr. Marton Sándor, a legnagyobb magyar színházi kiadóvállalat igazgatója, vasárnap hirtelen szívbénulásban meghalt. Temetése kedden lesz.

Értéki zárlat: Párizs 1198, London 21.37 háromezred, Newyork 437.12 fél, Brüsszel 73.92 fél, Milánó 22.99, Amszterdam 238.95, Berlin 176.30, Prága 15.08, Varsó 82.25, Belgrád 10, Bucaresti 325.

ÖTVENFOKOS BORECET KIVONAT. Cluj. Saját tud. A földművelésügyi minisztérium legutóbbi 170.114. számú rendeletével megengedte az 50 fokos borecet-kivonat előállítását. Ezt a készítményt belföldön a Margina Resita fogja előállítani.

Ülésezett a ciucvármegyei iskolaszék. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A vármegyei iskolaszék Mihail Victor ezredes-megye főnök elnöklétével ülést tartott, melyen résztvettek az összes községi iskolaszéki kiküldöttjei is. A gyűlésen V. Chele tanfelügyelő ismertette az 1937—938. évi munkásságát. Beszámolt arról, hogy az állami oktatás ügye az utóbbi években hatalmas lendületet vett. Az állami tanerők száma folytonos szaporodást mutat. A múlt évi 452-ös tanítói létszám **ötyszázon** felülre emelkedett, az újonnan épített iskolák száma meghaladja a huszonötöt. Értékük kerekében tizenöt millió lei. A gyűlés örömdetesen vette tudomásul azt is, hogy az iskola és óvodakötelesek száma is állandó növekedést mutat és feltűnő a harmincezeren. A beszámoló után a gyűlés megszavazta a költségvetést és jóváhagyta a múltévi költségvetést.

A KORCSMÁROS NEM KÖTELES REPÜLŐBÉLYEGGEL ELLÁTNI A 99 LEI ÖSSZEGIG TERJEDŐ SZÁMLÁKAT. Cluj. Saját tud. A dorohói törvényesszék 110—1938. számú döntésében kimondotta, hogy a korcsmáros nem köteles a 20 leitől 99 lei összegű számláit 1 lei repülőbéllyeggel ellátni, minthogy a bélyegtörvény 1937. évi módosítása csak szállodák és éttermek részére írja elő kötelezőleg az ily összegű számlák repülőbéllyeggel való ellátását.

Kicsérélik Santandrei községben a kisdobost. Cluj. Saját tud. Most tárgyalta a cluji katonai törvényesszék a Mercurea Niraj közelében lévő Santandrei község Kiss Varga Albert nevű baktekterének és egyben dobosának ügyét, akit az állam hivatalos nyelve elleni tisztetlenség címén állítottak bíróság elé. A vád az volt, hogy a kisdobos ellen, hogy az év április 10-én, amikor felsőbb hatóságoknak egy rendeletét tette közzhírré azt magyar nyelven kiabálta ki. A tárgyalás során a vádlott beigazolta, hogy a kérdéses eset óta mind a két nyelven kihirdetik a felsőbb rendeleteket, de tekintve, hogy a község szintiszta magyar lakosságú és csak kevesen ismerik az állam nyelvét, így közérdekből magyar nyelven is ki kell hirdetni a rendeleteket. A katonai törvényesszék el is fogadta a vádlott érvelését és ezen az alapon fel is mentette a vád és következményei alól. Tekintve azonban, hogy a vádlott a tárgyalás alkalmával tett vallomása során arról tett tanubizonyságot, hogy az állam nyelvét meg lehetően gyengén beszéli, a bíróság az ügyés indítványára elhatározta, hogy az illető község előjáróságához átiratot intéz, amelyben a kisdobos kicsérélését rendelj el.

Távolbalató rádió. A berlini rádiókiállítás mutatták be ezt a rádiókészüléket, amelyik távolbalatóval is fel van szerelve s szerkezete lehetővé teszi, hogy igen tiszta és erős képet adjon

Képeslap Dániából: Kopenhága egyik festői tere, háttérben az ősrégi Miklós-templom tornyával.

Hajózhatóvá teszik a Köröst Magyarországon. Békésszentandrásról jelentik: Békésszentandrásnál nagyszabású duzzasztó művet építenek. A duzzasztó a Körös vizét csaknem öt méter magasra emeli és így lehetővé teszik, hogy a Körösön egészen Békésig és Szeghalomig, a Hortobágy-Berettyó csatorna pedig egészen Turkevéig hajózható lesz és 600 tonna teherbírásu uszályok is közlekedhetnek rajtuk. Egyben a fel-duzzasztott vizet öntözés céljaira is felhasználják.

ELÉGTELEN NYELVTUDÁS MIATT TIZENHÁROM KISEBBSÉGI TISZTVISELŐT BOCSÁTOTTAK EL CIUCMEGYÉBŐL. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Rizescu Eugén alezredes, az azóta állásából felmentett megyefőnök olyanértelmű felterjesztést intézett a belügyminisztériumba, hogy több községi jegyzőt, községi titkárt és a gheorgheni városi tanácstól három kisebbségi tisztviselőt elégtelen nyelvtudás miatt helyezzen rendelkezési állományba. A belügyminiszter erre tizenhárom, sokévi szolgálati idővel rendelkező községi és városi tisztviselőt mozdított el állásából minden nyugdíj, vagy végkielégítés nélkül. Az elbocsátott tisztviselők az elmozdítási határozatot közigazgatási perrel támadják meg a tg.-muresi ítéltáblánál és addig is a hivatalos lapban aug. 4-én megjelent kisebbségi minisztertanácsi határozat 20. pontja értelmében terjedelmes beadványt nyújtottak be Calinescu belügyminiszterhez és kérték a sérelmes intézkedések visszavonását. A Hivatalos Lap 178. számában megjelent minisztertanácsi határozat 20. pontja ugyanis a következőképpen hangzik: „Az állami és községi tisztviselők a román nyelvvizsga alól mentesítve vannak, ha román állami iskolák által kiállított diplomákkal rendelkeznek. Ugyancsak mentesítve vannak a nyelvvizsga alól azok, akik más alkalommal e vizsgát sikerrel letették.” Az elbocsátott tisztviselők mindenike rendelkezik sikeres nyelvvizsgát igazoló okmánnyal és így lehetséges, hogy kérvényezésük állásaikba való visszahelyezésük iránt, eredményes lesz.

Fejszés támadás egy rendőr ellen. Targu-Săucea. Saját tudósítónktól. A városi vasútállomás felé vezető utcában, az esti személyvonat érkezése után, véres támadást követtek el Rusu közrendőr ellen. A támadó az egyik sötét kapumélyedéshől fejszével támadt a gyanútlanul haladó rendőrré, akin olyan súlyos sebet ejtett, hogy életbenmaradásához alig van remény. A támadó a tett elkövetése után, a sötét utcában eltűnt. A támadással kapcsolatosan az a feltevés, hogy azt bosszúból követték el. A felháborító merénylet tettesét nagy felkészültséggel keresik.

Vasárnap nem nyithattak a satumarei borbélyok. Saját tud. A munkaügyi minisztérium előterjesztése alapján, amint arról részletesen beszámoltunk, a kormány a borbély és fordásműhelyek vasárnapi zárójára vonatkozólag új törvényt hozott. Az új törvény értelmében a borbélyok vasárnap is nyitva tarthatnak, ezzel szemben alkalmazottaikat a hét valamelyik napján szabadságot kell. Satumaren az új törvény értelmében a borbélyok vasárnap délelőtt ki akartak nyitni. A rendőrség közbelépésére azonban a műhelyek zárva maradtak. A mukaiadók és az alkalmazottak között ugyanis 1935 augusztus óta miniszterileg jóváhagyott záróra-megállapodás van érvényben, amely a vasárnapi munkaszakról nem tesz említést. A hatóságok véleménye szerint a megállapodástól nem lehet eltérni, amíg azt valamelyik fél fel nem mondja.

BAIAMAREN LESZÁLLÍTOTTÁK A KENYÉRÁRAKAT. Saját tud. A bányaváros előjárósága annak a megállapítása után, hogy a kenyér maximális árának kijelölése óta a búzaárak jelentősen csökkentek, a lakosság körében megnyilvánuló óhajátának engedve, összehívták az árszabályozó bizottságot. A bizottság a polgármester előterjesztésére a kenyérárakat különként egy és fél leivel leszállította.

Ciucmegyei rövid hírek. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Bors György ciucangheorghii birtokos csürébe beleütött a villám és azt a bennelévő takarmánnyal és gazdasági felszereléssel teljesen elhamvasztotta. A kár meghaladja a százezer leit. — Weinberger Sándor kereskedő, siculeni lakos feljelentésére a törvényesszék Sipos Lajos oradeai illetőségű hamiskártyást csalásért távollétében egyévi elzárásra ítélte. Sipos hátezer-kétszáz lei erejéig „vágta meg” Weinbergert. — Verekedés miatt indult eljárás Raduly István és Pataky András lazareai lakosok ellen, amiért Halász Ferenc és Nagy István falus-feleiket régi harag jogcímén súlyosan megverték. — Pop Vasile sanorajeni állami tanító, tart. főhadnagy katonai előképzős parancsok feljelentette Lakatos Agoston és Ravasz Gábor katonai előképzős legényeket, mert állítása szerint tisztetlenség magatartást tanúsítottak a nemzeti zászlóval szemben. Átadták őket a braşovi hadbírósnak. — A ghimesi havaokban rejtőzött el hetek óta Mitrea Stefan Bodeşti, ramnucul-sáraci illetőségű 17 éves legény, aki a cluji javítóintézetből szökött meg. A szülőnevelést nélkülöző apátlan, anyátlan árva tizenöt éves korában embert ölt és e miatt hatévi javítóintézeti nevelésre volt ítélve. A csendőrségnek most sikerült a havaokban bujkáló legényt elfogni. — Az itteni Munkásbiztosító pénztárnál megtörtént az első agkori nyugdíj kiutalás. Lázár János kereskemester, aki kétszáznyolc héten át fizette a nyugdíjjarulékat, tekintve, hogy teljesen munkaképtelen havi 602 lei nyugdíjat kap.

Százötven juhott sujtott agyon egyetlen villámcsapás. Deva. Saját tud: Lupeny és Vulcan községek között hatalmas vihar keletkezett s a villám százötven juhból álló nyáj közé csapott. A villámcsapás valamennyi juhot megölte, a nyáját őrző két pásztor pedig a szerencsétlenség következtében elvesztette beszélőképességét.

Frankfurtban és Darmstadtban azpal kísérleteznek, hogy a számárhöhögést repülőgéppel gyógyítsák. A beteg gyermekét felviszik 3—4 ezer méter magasba, ahol 30—40 percig keringenek vele s ez a magaslati levegő (az eddigi kísérletek szerint) jó hatású volt. Képünk egy ilyen kis betegről készült, akit az apja is elkísért a magasba. A pilóta (kabátban látható) örült a kis utasnak.

Kiképzett ápolónők tanítják a falvakban az egészséges táplálkozást

Az ország területén számos betegápoló nőképző iskola működik, amelyek megfelelő képeztést és oklevelet is adnak növendékeiknek. Hangsúlyozni is felesleges azt a magasztos hivatást, amelyet ezek az ápolónővérek a falvakban és városokban teljesítenek. Most azonban az ápolónővérekre nehezebb feladat is hárult: a mindennapi élet jelenségeinek kutatása.

Az egészségügyi minisztérium megbízta — ugyanis — az ápolónővéreket, hogy három időszakban augusztus 15-től szeptember 15-ig, tehát a mezőgazdasági munka ideje alatt, november 1-től 30-ig, vagyis az őszi szakasz alkalmával és végül december 25-től január 25-ig, azaz a téli évad idején egyenként 20—20 falusi házat látogassanak meg s itt pontos adatokat jegyezzenek fel az élelmiszerek mennyiségére és minőségére, a konyhai edényekre és azok tisztántartására, az élelmiszer hiány következtében keletkező betegségek skorbut stb. és általában a mindennapi életre vonatkozólag.

Ez a tudományos vizsgálat, — amelynek elvégzésére a diplomás ápolónők a központi hatóságok rendelkezésére mérleget is visznek magukkal — próba köve lesz az ápolónők képességének és munkásságának megállapítására.

Súlyos, de szép feladat ez, ha az elhanyagolt falvak hiányosságaira gondolunk. Az ország termőföldjei ugyanis kiszámíthatatlan gazdasági lehetőségekkel bírnak s csupán a nevelés hiányossága okozza, ha a nép helyenként mégis keservesen küzd és nélkülöz.

A vizsgálat eredményei elé illetékes körök nagy érdeklődéssel tekintenek.

Remélhető, hogy az ápolónővérek mindenben megfelelnek a rájuk bízott feladatnak és szélesbítik majd — elsősorban — a szegény földműves leányok látókörét. Az ápolónővérek első kutató-csoportja egyébként Arges, Romanat, Lapusna és Turda megye falujában kezdi meg munkásságát.

BEKULDOTT HIREK

Ur színeváltozása megünneplése Ciucsumulonn. Mercurea-Ciuc. Saját tud: A kegytemplomáról és búcsújárásáról híres Ciucsumuleu község „Kissomlyó” hegyén évszázadokkal ezelőtt épített Szalvator-kápolna az Ur színeváltozásának emlékére van szentelve. A mercurea-ciuci és környékbeli szentferenczi harmadik rend tagjai és a lakosság nagy száma vett részt szombaton a Gaál Tamás esperes által mondott szentmisén. Szentszédet P. Szóts Dénés házfőnök mondott. Utána P. Fidéi igazgató-atyja, házfőnök helyettes tartott lelki oktatást a harmadik rend tagjai részére a pompás búkkós erdőben, melyet családiás közös étkezés követett.

Fővárosi örmény tanulóifjúság táborozása Frumoasa községben. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Harminczónapi tartózkodásra negyvenöt főből álló örmény tanulóifjúság érkezett Frumoasa községbe Bucurestiből. Az országúri szervezetbe tömörített diákok K. Ghazarian, Emil Arteni, Avedis Cricorian, Hazarian A., Tomoșian és Hacıaduran N., tanárok, illetve tanárnők felügyelete alatt állanak. A diákokat Budurian János örménykatolikus esperes-plébános és Dobál Viktor egyházközségi elnök, valamint a községi előjáróság ünnepélyesen fogadta. A kiránduló társaság tagjait a jelentékenyszámú örmény lakosság kitüntető vendégszeretettel részesíti. A táborozó diákok egyik nap nagy ünnepélyességgel tüzték ki táboruk közepén felállított hatalmas pupra az országőrzésért. Beszédet mondottak Popa Oanca g. keleti lelkes, Nastasescu állami iskolai igazgató, melyekre Ghazarian igazgató válaszolt.

Loyola Szent Ignác ünneplése Bucurestiben. Vasárnap a bucuresti-i Cuza Vodă-i Szent Ilona templomban nagy ünnepség keretében ülték meg a Jézustársasági atyák Loyola Szent Ignác rendalapító ünnepét, mely alkalommal Horváth György kanonok-plébános mondott magasztos beszédet Loyola Szent Ignacról, a Jézustársaság alapítójáról. Ezt követte a Jézustársasági Atyák ünnepélyes szent miséje, amelyet I. Tailler francia páter celebrált papi segédlettel. A szent mise alatt a gyermekek és hívek énekeltek. Az ünnepélyes szent mise a pápai himnusszal nyert befejezést. A délutáni énekversenyen szintén megtehték a templom padsorai. Az áldás után a gyermekek orgona kíséret mellett énekeltek. Az énekverseny győztese Oberlehnek Jolánka volt. A verseny után a „Nagy mosás” — című egy felvonásos szindarabot adták elő a plébánia dísztermében. Ezután Kolozsváry Gyöngyi a „Kereszt” című költeményét szavalta el, amelynek nemcsak a tartalma, hanem előadása is emelte az ünnepély sikerét. Az „Imnul Regal”-t a gyermekkórus adta elő, utána az „Elsőbéd” egy felvonásos vígjáték következett. Szereplői: Hoppe Maria és Bors Ferenc voltak.

SPORT

Luchide Octav elvállalja a szövetségi kapitányi tisztséget

Bucurestiből jelentik: A július 30-iki futballszövetségi tanácsülés nem hozott végleges határozatot a szövetségi kapitányi tisztség ügyében és átmenetileg a legkevésbé megfelelő megoldást választotta: a válogató bizottság felállítását.

Tilea Viorel dr. a labdarúgó szövetség elnöke természetesen tisztában van azzal, hogy ez nem megfelelő megoldás és keresi a módot arra nézve, hogy mégis egy szövetségi kapitány kezebe fusson az össze a válogatott csapattal kapcsolatos dolgok szálai. Amennyiben augusztus 20-ig a válogató bizottságba jelölt tagok nem nyilatkoznak arra nézve, hogy a tisztséget elfogadják, úgy Tilea Viorel dr. köteleznie fogja nemzeti érdekből Luchide Octavot, az FRFA főtájtárát, hogy a szövetségi kapitányi tisztséget elfogadja. Luchide nemcsak a hivatalos személyiségek bizalmát élvezi, hanem a játékosok körében is nagy népszerűségnek örvend, hogy megválasztása, helyesebben kinevezése a legerősebb megoldás volt a válogatott csapat számára s biztosítéka volna annak, hogy az országot reprezentáló tizenegy az elkövetkezendő válogatott mérkőzéseken sikerebben működhetne.

Amennyiben Luchide Octav ténylegesen a szövetségi kapitányi székbe kerül, úgy 2—3 edzőt kap maga mellé, akik megfigyelőként fognak szerepelni és akik szakszerű tanácsokkal fognak szolgálni Luchide számára.

Lodzról jelentik: A lengyelországi turán levő Hungária második mérkőzését a lengyel nemzeti válogatott ellen 0:0-as félidő után 1:0-ra elvesztette. A bíró játék közben Kardost és Müllert kiállította.

Megkezdődtek az uszó és vízpoló Európa bajnokságok

Londonból jelentik: Szombaton kezdődött meg a londoni uszó- és poló Európabajnokság. Már az első nap majdnem hatalmas meglepetés történt dr. Csik, a berlini olimpiász 100 méteres győztese, 39 fok lázzal uszott és majdnem kiesett. Mint legjobb negyedik került be a középfutamra.

A magyar vízpoló csapat könnyedén verte Olaszországot 9:0 (4:0) arányban. Annál komolyabb volt a belga—holland mérkőzés: 4:4 (3:3).

Szombaton késő este uszták le a 100 méteres középfutamait Wembleyben. Csik jó sorsolása folytán könnyebb ellenfeleket kapott és annak ellenére, hogy lázasan uszott, bekerült a döntőbe, amelyet ma bonyolítanak le.

TURISZTIKA

* S. T. Vultur — Sasok T. E. folyó hó 14-én vasárnap reggel 6 óras indulással Aleșd—Poieni Flori—Pădurea Neagră-ra rendez kirándulást. Könnyű túra, Bihar egyik legszebb Weekendező helye. Strandolás könnyebb kirándulásokkal. Részvételi díj 70—90 lei. Jelentkezni lehet az egyesület irodájában naponta este 6-tól 8-ig, valamint Gyenge István ékszerésznél: Alexandri u. 12. és Mocsáry Sándor írógépesnél Bul. Regele Ferdinand 13. szám.

Irodafelszerelések és papírárak az idei őszi Lipcsei Vásáron

Az őszi lipcsei vásár, — mely augusztus 28-án nyílik meg és szeptember 1-ig tart — ez évben is különösen gazdag kiállításban képviselteti magát a papírárakban és irodafelszerelésekben, melyeknek gyártásában a német gyárak oly nagy tökélyre tettek szert. Maga Németország nagy fogyasztója ezeknek az anyagoknak, ennek következtében az igények is jobban kifinomultak és főképpen innen magyarázható az is, hogy különleges kívánságok teljesítését is vállalja a vezetőeség.

Az írószerek között találunk egyszerű blokkokat, könyveket és füzeteket iskolai használatra, továbbá kazettákat egyszerű és művészi kivitelben. Amellett ott láthatjuk a háztartásban oly gyakran használatba kerülő zsírálló

papírt, szegély és selyempapírt, Cellophan-t, átlátszó ablak és üvegpapírt, kartonokat stb.

Nagy kínálat van kis irodafelszerelési cikkekben, valamint grafit-, tinta és másoló ceruzákban, faburkolatban, forgatható írónokban, galalith vagy fém kivitelben, egy-egy vagy több színű írónban, töltőtollakban stb. Gazdag mintakollekció füzetekben, gyűjtőmappákban (doszárok), papírlukasztó gépekben. Különleges kívánságok itt is mindig figyelembe vétetnek. Számlakönyvek, átirókönyvek, vonalzők, itatósek, íróasztalgarnitúrák, festékpárnák, tintásüvegek, mind-mind a legszebb és legjobb kivitelben megtalálhatók. Nem hiányoznak az iroda butorok sem pedig a sokszorosító készülékek, melyek gazdag kivitelben kerülnek kiállításra.

Közel 400 gyártó képviselteti magát csak ebben a szakmában, melyek minden, ezen a téren praktikus és használatban lévő árut bemutatják. Éppen ezért feltétlenül megérdemli az őszi Lipcsei Vásár, hogy augusztus 28-tól meglátogassuk. Behozatali lehetőségről magában Lipcsében a legrészletesebb felvilágosítást kaphat az e célra létesített felvilágosító és tanácsadó helyeken, ahol a különleges készítményekkel kapcsolatos igények is bejelenthetők.

Nagyszerű olajfurások Zala-vármegyében

Nagykanizsáról jelentik: A zalamegyei olajfurások szenzációs eredménnyel lepték meg a kutatókat. Szombaton a négyes kut buzogását is sikerült biztosítani azáltal, hogy 1100 méter mélységre furtak le. Ez a kut most napi 24—25 vagon olajat termel. A többi három kuttal együtt most a zalamegyei olajforrások teljesen elégségesek Magyarország szükségletének fedezésére.

P. Hitter József S. J.:

Spanyol tűztenger

Nincs Európában ország, hol égetőbb aktuálissal jelentkeznének a katolicizmusnak létkérdéssel összefüggő problémái, mint Spanyolországban! Olasz légiók és német különítmények állnak ott szemben szovjet hadosztályokkal, öt nemzet bombavetői dűbörögnek a spanyol városok és falvak felett, népek szabad csapatai harcolnak egymás ellen mindkét oldalon: valamért... A küzdelem látszólagos megoldása — nagyhatalmi érdekek összeapása és szinte politika-alatti erőfeszítés — könnyen elcsúszhat enged tévmagyarázatok felé az olasz, francia, angol, német, szovjet-orosz érdekek robbannak össze spanyol földön: a Földközi-tengerért, a földközi-tengeri hatalmi egyensúlyért — ez a látszat!

A spanyolok háborúja ez? Miért szenved a spanyol nép öt nagyhatalom légitombáinak és aránátjainak tűztengerében? Mi ég ama apokaliptikus tűztenger lángjaiban? — Erről szól a „Spanyol tűztenger”!

Ára kartonkötésben 60 lei és portó.

LEGUJABB

Sigemitzu és Litvinov birkózása a Csangkufeng körüli határpontért

Vasárnap újabb megbeszélést folytattak, de nem tudtak megegyezésre jutni

Moszkvából jelentik: Sigemitzu moszkvai japán nagykövet vasárnap hosszabb megbeszélést folytatott Litvinov szovjet külügyi népbiztossal. Litvinov a megbeszélés során felhívta, hogy a japánok az augusztus 4-iki tárgyalás óta tovább folytatták a katonai műveleteket. Ezért a szovjet csapatok kénytelenek voltak elűzni a japán csapatokat. Ha a japánok hajlandók visszavonulni Csangkufengtől és beszüntetik az ellenségeskedést, akkor az oroszok is beszüntetik a további harcot.

Sigemitzu hangoztatta, hogy a japánok nem sérítették meg ehol sem a szovjet határt, csupán Mandzsukuo területét védték. Hasonlóképpen nem kezdeményezték a japánok semmiféle támadást, hanem mindég az oroszok támadtak. Majd a japán nagykövet rámutatott arra, hogy japán részről az ellenségeskedések beszüntetése két feltételt teljesítése esetén volna lehetséges:

1. Ha a Csangkufeng körül fennmaradjon a jelenlegi helyzet.

2. Ha a szovjetkormány beleegyezik abba, hogy a vitás határ megállapítására és az összetűzések körülményeinek felderítésére vegyes bizottság szálljon széleskörű felhatalmazással.

Litvinov erre azt válaszolta, hogy mindezekről nem lehet szó mindaddig, amíg csak egyetlen japán katona is áll a határon, illetőleg azon

kon a területeken, amelyek véleménye szerint az 1886-iki hunszui egyezmény értelmében Szovjetországot megilletik.

Sigemitzu ekkor újabb javaslatot terjesztett elő s ebben bejelentette, hogy Japán hajlandó az ellenségeskedésnek véget vetni, ha

a szembenálló csapatok Csangkufeng körül határsávot semlegesítik mindaddig, amíg szakértőkből álló vegyes bizottság végleg meg nem oldja a helyzetet.

Litvinov ezt a javaslatot is visszautasította és hangsúlyozta, hogy kormánya a japán csapatok feltétel nélküli azonnali visszahívását követeli.

Sigemitzu erre kifejtette, hogy ezt annál inkább nem teheti meg, mert hiszen az orosz csapatok voltak azok amelyek július 15-én Csangkufeng körül támadást kezdtek.

Igy a két fél tárgyalása megegyezés nélkül fejeződött be.

HÉTFOŊ A KÉT HADSEREG FOLYTATTA A CSATÁROZÁST.

Tokióból jelentik: A külügyminisztérium közlése szerint hétfőn hajnalban a szovjet-csapatok Csangkufengtől délkeletre ismét támadást intéztek a japánok ellen. A japánok csap véres kézitusa árán tudták visszavetni az oroszokat, akik egy kilométerre vonultak vissza.

Runciman lord vasárnapja

Amerika berlini nagykövete Krofta külügyminiszternél és Benes köztársasági elnökénél. Az amerikai től küldöttség vezetője elutazott Csehszlovákiából

Prágából jelentik: Runciman lord titkársága közlést adott ki, hogy a lord feleségével együtt Zdar községben (Pilsentől délkeletre, a Brdy-erdőségben) Kinsky grófnál volt vendégségben. A gróf ez alkalommal özvadászatot rendezett vendégei szórakoztatására. Runciman lord hétfőn visszatért Prágába.

Mint korábban jelentettük, a washingtoni kormány berlini nagykövete, Wilson szombaton Prágába érkezett. Berlin és Prága közötti közvetítést sejtettek az amerikai diplomata látogatásában. A berlini nagykövet Carr meghatalmazott miniszterrel, Amerika prágai követével együtt előbb Krofta külügyminiszternél, majd Benes köztársasági elnökénél volt kihallgatáson.

Az amerikai szlovákok küldöttsége, mint annakidején jelentettük, hetekkel ezelőtt Csehszlovákiába jött, hogy a pittsburgi szerződés eredeti példányát bemutassa és biztos letébe helyezze. (A pittsburgi szerződés az amerikai szlovákok és Massaryk között jött létre még 1918-ban Szlovákia önkormányzatáról.) A küldöttség elnöke, Hletko vasárnap utazott vissza a Gdynia nevű lengyel kikötőből Amerikába. Eltávozása alkalmából a „Slovak” című lapban Hlinka prelátus, a szlovák néppárt vezére melegsávu bucsuzót intézett Hletkóhoz.

AZ ANGOL ÉS NÉMET SAJTÓ ELÉGEDETT RUNCIMAN LORD KEZDŐ FELLEPÉSEVEL.

Londonból jelentik: Az angol lapok megegyeztetten méltatják lord Runciman eddigi működését. Egyidejűleg megállapítják, hogy Runciman jól startolt és ha munkáját így folytatja, nem marad el az eredmény sem.

Berlinből jelentik: A vasárnapi német

sajtó is foglalkozik lord Runciman működésével és szintén megegyeztetten nyilvánítja afelett, hogy a lord tapintatosan és körültekintéssel kezdte meg működését.

OLASZ HANG A SVÁJZIASÍTÁS NEHÉZSÉGEIRŐL.

Rómából jelentik: A „Relazione Internazionale” című külpolitikai szemle írja, hogy a cseh ellenzéki sajtó megnehezíti Runciman lord munkáját. A csehszlovák kormány körében is inkább arra törekednek, hogy a nemzeti kérdést jogtechnikai útra tereljék. Holott annak csak politikai téren lehet megoldása. Így sziszifuszi munka lesz a svajcisi államrendszert behozatala. Az is kár, hogy Csehszlovákia vezetői körénél mindenképpen nagy világpolitikai akarnak megszervezni; legutóbb Benes elnök egy alkalmi beszélgetésben Szovjetországnak a demokráta világblokkba való bekapcsolódása mellett emelt szót, s ehhez ajánlotta Csehszlovákia közvetítését. Az ilyen frontképzésekben való részvétel nem felel meg a svajcisi szemlélettel szemlének. Emiatt is nehéz a csehszlovákiai helyzetben a kiegyenlítő utat megtalálása.

CSEH-NÉMET ÖSSZETÜZÉSEK VOLTAK SAAZ VÁROSBAN.

Prágából jelentik: Saz (csehül Zatek) városban, a szudéta-német és cseh nyelvterületek határpontján több összeütközés történt vasárnap a szudéta-németek és a cseh lakosság között. A cseh kommunisták hangosan szidalmazták egy felvonuló csoport szudéta-német előtt Hitler vezérkancellárt, de a németek nem válaszoltak a szidalmakra. Mikor a csoport haza akart térni, a kommunisták meg-

támadták és bántalmazták a németeket. Egy másik összetűzés úgy történt, hogy a szudéta-német tornászok és sportolók felvonuló menetét a csehek szidalmazták és leköpdösték. Ebből verekezés támadt, melynek a rendőrség vetett véget. Majd az egyik szálloda előtt a német tornászok és a tüntető csehek újra összetalálkoztak és megütköztek egymással. Egy Reigel Ödön nevű német tornász a verekezés hevében súlyosan megsebesült.

Az angol gyarmattügyi miniszter Jeruzsálemben

Londonból jelentik: MacDonald gyarmattügyi miniszter szombaton váratlanul Jeruzsálemben termett. Itt az illetékesekkel politikai megbeszéléseket folytatott. Palesztinai körökben nagy meglepetést keltett a gyarmattügyi miniszter megérkezése. Ugy gondolják, hogy MacDonald a helyszínen akarja tanulmányozni a palesztinai helyzetet, valamint a Palesztina felosztására vonatkozó terv megvalósítása lehetőségeit.

Arcábjedések

Adás-vétel

Eladó

jó állapotban levő varrógép, Oradea, Bul. Bucureștilor No. 9.

Szentképek

minden nagyságban kerettel és anélkül is kaphatók Frenzel-Oradea, Str. Vlahuta No. 44.

Bélyegek

nagyobb gyűjtemény-larabonként is olcsón kaphatók. Oradea, Str. Moldova 20. emelet, balra, délelőtt 9-10, délután 3-5.

Fürdőkád

jókarban levő eladó. Oradea, Str. Brătianu 45. szám.

Eladó:

egy nagy, barna cserépkályha. Biedermayer kanapé és 6 fotel. Régi festmények. Függő, szép petróleum lámpa. Házifűtőeszköz. Telefon: 1612.

Keresünk

megvételre használt levél másoló prést. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérünk.

Eladó

modern új magánház, 2 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, kamra. Oradea, Str. Clemenceanu No. 18.

Eladó egy filodrendon, egy fikusz és egy pár harzi kanári. Str. Consanziana 22.

Különféle

Szabadalom

Szereltessük át régi rendszerű cserépkályháinkat Besenyei-féle légcserélő rendszerre, mellyel 40-50 százalékkal tüzelő anyagot takaríthatunk meg. Besenyei István kályhás, Oradea, Str. Roșiorilor 15-a.

Egy szoba,

előszoba, konyha lakás szept. 1-re kiadó. Str. Take Ionescu 9.

Lakás

Kiadó

utcai 2 szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiséggel, Oradea, Str. Brătianu no. 52.

Különbejárata

butorozott szoba kiadó. Oradea, Nicolea Zsiga No. 11.

Kiadó

1 kettő és egyszobás utcai lakás mellékhelyiséggel november 1-től. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

Kiadó

szeptember 1-jére 2 szobás és mellékhelyiségekkel álló udvari lakás, Oradea, Str. Tichindeal 18-a.

Különbejárata

üres szoba szeptember 1-től esetleg azonnalra kiadó. Oradea, Strada 2. sz. Érdeklődni Str. Stramba 1-a.

Kiadó

egy szoba, konyha, élezkamara és ugyanott egy szoba butorozva, vagy anélkül azonnalra Oradea, Str. Eroul Necunoscut 23. szám.

Kiadó

külön bejárata utcai butorozott szoba azonnal. Oradea, Strada M. Averescu 37. szám.

Október 1-ére

kiadó vendéglő helyiség Oradea, Str. Plevnei 2. Érdeklődni, Str. Nicolae Iorga 19. Engelstein.

Kiadó

azonnal különbejárata butorozott szoba, fürdőszoba használatlaltal egy vagy két személynek, esetleg teljes el-látással is. Oradea, Str. Averescu 37.

Alkalmazás

Kifutófiút

felvesz András, Oradea, Str. Pasteur 53.

Mindenest

keresek jó bizonyítványval Oradea, Str. Brătianu 35. Tutsek.

Készült a Szent László-nomáda Rt. környegében